

VOKIETIJA REIKALAUJA BALSO LIETUVOS-LEN- KIJOS GINČUS RIŠANT

LENKŲ MINISTERIS PIRMUTINIS PRILIN- DŲ PRIE FRANCIJOS IR ANGLIJOS ATSTOVŲ

Voldemaras Padarė Pareikimą Genevoje Apie Lietuvos Vidinę Politiką

GENEVA, Gruodžio 4 d. — Vokietijos užsienio reikalų ministeris, Stressemanas, išgirdęs, kad Francijos Briandis ir Anglijos Chamberlin nori vieni išspręsti Lietuvos-Lenkijos ginčą, atsilankė pas Briandą ir prisipyręs reikalavo priimti ir jį į komitetą. Tokiu būdu, spėjama, ginčą riš šį "trijulė" ir kaip ji nuspręs, taip ir Taryba pritaras.

Prie Briando ir Chamberlin pirmučiausia prilindo Lenkų ministeris Zaleskis, kuris apie valandą laiko tarėsi Lietuvos klausime. Viešai jis pareiškė, kad Lenkija norinti taikiai ir draugiškai sugyventi su Lietuva, bet Vilnių negražins. Esą, Lenkija nereikalauja jokių patvirtinimų iš Tautų Sąjungos dėl Vilniaus: jis Lenkijos miestas, ir baigtas kriuikis.

Voldemaras, pribuvęs su Dr. Zauniu Gruodžio 4 d. į Genevą, pradėjo smarkiai veikti. Jis padarė pareikimą laikraštiniams, kuriame sako jį žymiai nudžiugino telegramos iš Amerikos Lietuvių, kurie žada jam visokią paramą jo sunkioje užduoty. Iš Taut. Sąjungos Voldemaras prašys paramos dvejuse punktuose: kad sudraustų Lenkus nepersekioti Lietuviu Vilniuj, ir kad sudraustų Lenkus neorganizuoti banditų ir pučistų nugriauti Lietuvos valdžią.

Voldemaras toliau gražia Anglų kalba pareiškęs, kad jis pastatys Tarybai ir Vilniaus klausimą, nesirupindamas kitais smulkiais dalykais, nes juos tik abi šalys bendrai gali išrišti. Kada korespondentai paklausė Voldemaro kokią vietą jis užima Lietuvos valdžioje, kurią karininkai pastatė, Voldemaras pareiškė, kad iš pašaukimo jis ne politikas, tik profesorius, bet valdžion stoti jį priverstė karininkai, kurie perversmą padarė, idant išvengtų suirutės. Perversmininkų tikslas yra referendumu pakeisti Lietuvos konstituciją sekant Amerikos ir Vokietijos pavyzdžius, nes privisimas daugybės partijų Lietuvoje daro parlamentinę valdžią negalimu dalyku. Kaip tik įtempti santykiai su Lenkija atslugs, tai Voldemaras skelbs referendumą tuo klausimu.

Francija Ir Anglija Norėtų Lietuvių- Lenkų Unijos

Paris. "Herald" koresp. praneša sekamai:

"Tarybos debatai Lietuvos klausimu, spėjama, ras Franciją ir Angliją prieš Vokietiją. Francija, mat, yra Lenkijos tal kininkė, o Anglija pradėjo draugiškiau žiūrėti į Lenkiją, kada ši pradėjo skersakuoti į Rusiją. Šios dvi valstybės norėtų Lietuvių-Lenkų klausimą išrišti Lietuvių-Lenkijos unija. Šito ant syk negalima padaryti, bet tai galėtų įvykti laipsniškai."

Bet Vokietijos ministeris Stressemanas tēmys atydziai, kad nieko panašaus neįvyktų. Vokietija sakoma, pasiryžusi neprileisti prie tokios unijos, jei tik galės. Nes, viena, toki unija atkirstų Vokietius nuo Rusų, o antra, Vokiškoji Rytų Prusija tada būtų apsupta iš visų pusių Lenkų valstybės žemėmis. Tik tada Vokietija ešą sutiktų Lietuvos unijai su Lenkija, jei jai būtų atiduota Dancigo koridorius.

NAUJAS TAUTISKAS ŠOKIS

Žinomas mūsų kompozitorius Juozas Gruodis komponuoja muziką naujam tautiskam šokiui. Patį šokį komponuoja šokių mokytojas Kaune p. Palo.

Lenkai Nenorėjo Vokiečio

Geneva. Lenkų delegatai smarkiai protestavo prieš įleidimą Vokiečio Stressemano į komisiją, kuri riš Lietuvos-Lenkų ginčus. Bet net Francai atsisakė remti Lenkus šiame reikale, aiškindami, jei Vokiečių neįleisti, tai jie eis prieš visokius nutarimus, arba kenks kada bus rišama įvairūs Dancigo klausimai. Todėl Lenkai buvo priversti sutikti.

Vilniaus Klausimo Ne- išrišus, Taikos Nebus

Berlin. Pravažiudamas pro čia Voldemaras norėjo pasimatyti su Stressemanu, bet tas buvo išvykęs su prakalbomis kitur. Todėl Voldemaras padarė pareikimą laikraštiniams, kad kol Vilniaus klausimas nebus išrištas, tol taikos tarp Lietuvos ir Lenkijos nebus.

Voldemaras neturi vilties, kad Tautų Sąjunga Vilniaus klausimą išriš, nors jis sutiktų atiduoti klausimą komisijai suinteresuotų valstybių. Ton komisijon, sako Voldemaras, butinai ir Rusija turi įeiti, pasikui Vokietija. Vilniaus klausime Lenkija turi padaryti pirmą žingsnį, nes ji beteisiskai tą miestą nuo Lietuvos atėmė. Lietuva ešą niekad pati viena pirmutinė nepuls ant Lenkų. Jokių mobilizacijų Lietuvoje nebuvo ir nemanoma daryti.

Pilsudskis Atvažiuos Seredoje

Geneva. Sakoma, Pilsudskis į Genevą pribus tik trečiadieny. Jei taip, tai vargiai Lietuvių-Lenkų ginčas bus viešai sprendžiamas pirm tos dienos. Bet paslaptomis nėra abejonės tarp diplomatų eis gyvi pasitarimai.

Pranašauja Žemės Drebėjimus

Roma. Italas prof. Bendantis, kuris pasižymi žemės drebėjimų išpranašavimu, dabar sako, kad Gruodžio 11 įvyks drebėjimai Europoje, Pietų Amerikoje ir ant Pacifiko jūros pakraščiu.

100,000 Frankų Už Karaliačio Galvą

Paris. Tulas Rumunas prisipažino policijai, kad jam buvo sulyta 100,000 frankų nušauti Rumunijos karalaitį Karolį, kuris dabar netekęs teisių prie sosto, gyvena Francijoj.

Klaipėdos Nauja Direktorija

New Ycrk, Gruodžio 3 ("Elta" per Lietuvos Pasiuntinybę). — "Elta" praneša kad gubernatoriaus aktu Klaipėdos Direktorijos pirmininku paskirtas Kadagynas. Direktorijos nariai: Reizgis, Zygaudas, Vortbertas. Seimeliui prisistatys Gruodžio penktą.

Naujas Kinematografas

Panevėžys. Šiaulių teatre čia atidarytas naujas kinematografas. Iki šiol buvo demonstruojamos labai geros filmos, k. a. "Sibiras," kurioje vaizduojama kaip buvo persekiojami žmonės del savo politinių įsitikinimų, vėliau ėjo "Nebelungai." Publika labai patenkinta, kad galima gerai praleisti laiką. Šiaulių kino teatre bilietai daug pigesni, negu kituose kinucse. Geistina, kad ir tolimesniam laikui būtų rodomos panašios filmos.

Liaudininkai Pas Voldemarą

Kaunas. Lapkr. 19 d. pas Voldemarą buvo pakviesti liaudininkų vadai Toliušis ir J. Strimaitis, ir įvyko 3 valandų pasitarimas. Voldemaras išdėstė liaudininkams Lietuvos padėjimą, o liaudininkai prašė pagerinti buvį politinių prasikaltėlių. Buvo kalbėtasi ir apie politinį bendradarbiavimą.

Amerikos Kongresas Pradės Posėdžius

Washington. Šią savaitę prasideda posėdžiai Amerikos kongreso, prieš kurį svarbiausias klausimas yra taksų numažinimo įstatymas. Politinė padėty daug domės sukels taip vadinamas blokas "radikalų," kurie galės nulemti daugelį klausimų, jei tik kongresas susidarys pagal partijas griežtai balsuoti.

ĮARSINKITĖS "VIENYBĖJ!"

Žinios iš Lietuvos

KADA BUS REFERENDUMAS?

Pasikalbėjime su "Žydų Balso" bendradarbiu į paklausimą — ką mano vyriausybė apie projektuojamą referendumą, prof. Voldemaras atsakė: — Aš galiu tik pasakyti, kad referendumas įvyks, bet sunku pasakyti, kada.

JAUNIMIEČIŲ ABUOJUMAS

Rokiškis. ("V-bės" kor.) — Ulytėlės, Palušnių ir kitų apylinkės kaimų jaunimas, baigiantis vasaros sezonui, surengė šių metų du paskutinius vakaru. Bepartinis ir pavasarininkų jaunimas, pasikvietė vadovauti P. Kriukelį. Bet čia pasikišė vietiniai jaunimiečiai ir kiek galėdami stengėsi sugriauti vakarėlį. Nepasisekus, paskelbė

šmeižtus "Jaunime". Nors aš už šiuos du vakarėlius atsakomybės neimu, bet tariau žodį, kad jis buvo doras ir vienijantis visos tautos jaunimą. Jaunimas, man neprašant, nupirko biedniems moksleiviams 50 pradžios mokyklos vadovėlių, o už kitus pinigus išsirašė laikraščiu. P. Kriukelis.

TAUTININKŲ DERYBOS SU KRIKŠCIONISKOMIS PAR- TIJOMIS VAISIŲ NEDAVĖ

Iš tautininkų ir krikščionių spaudos paaiškėjo, kad paskutinės derybos tarp tų dviejų politinių kontraentų prie jokių rezultatų neprivedė.

"UKININKŲ VIENYBĖ" NORI

"Ukininkų Vienybė" įteikė vyriausybei raštą, kuriame ji pareiškia norą dalyvauti politiniame ir valstybiniame gyvenime.

VIENYBĖS KONKURSAS

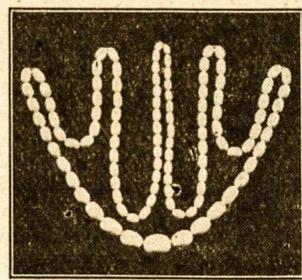
Antra Dovana -- RADIO SE-
TAS su visais moderniais įtai-
symais už \$250. Kuris ar kuri
gaus nemažiau 1500 pointų

Trečia Dovana -- AUKSINIS
ŽIEDAS su daimonto akute už
\$150. Kuris ar kuri gaus nema-
žiau 1000 pointų.

Ketvirta Dovana -- AUKSINIS
LAIKRODĖLIS su daimonto
akute ir rėtelėliu už \$125. Ku-
ris ar kuri gaus nemažiau 750
pointų.

Penkta Dovana - TIKRO LIE-
TUVOS GINTARO ŠNIU-
RELIS (karoliai) iš PALAN-
GOS. Gintarinė Rašalynčia iš
keturių kavalkų. Brasletas ir
Auskarai už \$100. Kuris ar ku-
ri gaus nemažiau 500 pointų.

"VIENYBĖS" BENDROVĖ

Šiuomi Skelbia

PIRMUTINĮ KONKURSA

VAJŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ

(DOVANŲ LAIMĖJIMUI — \$2,500!)

Į Konkursą-Vajų gali įstoti Kiekvienas abiejų Lyčių:
Vyrai, Moterys, Merginos ir Jaunuoliai

Kas tik įsiregistruos į "VIENYBĖS" Konkursą-Vajų
gauti "VIENYBEI" naujų skaitytojų, tie visi gaus
DIDELES DOVANAS.
DAIKTAIS — arba — CASH PINIGAIS

"VIENYBĖ" METAMS AMERIKOJE \$4.00, LIETUVOJE — \$5.00

Į Konkursą Įsiregistravimas DALYVAUJANČIŲ, tai yra
tų, kurie nori lenktyniuoti užrašinėje "VIENYBĖS"
ir gauti dovanas, baigsis GRUODŽIO 24 d., 1927 metais.
KONKURSAS arba gavimas naujų "VIENYBĖS" skaity-
tojų prasideda su SAUSIO 1 d., 1928 ir tęsis iki GEGUŽIO
1 dienos, 1928 metų.

PIRMUTINĖ DOVANA

LAIVAKORTĖ

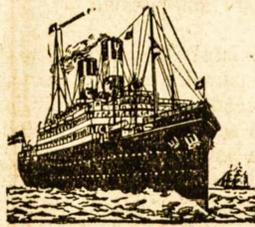
trečioje klesoje

Į LIETUVĄ-KAUNĄ

ir atgal, ir Cash — Kelionės Lėšoms

— \$100.00 —

Kuris ar kuri gaus nemažiau 2000 pt.

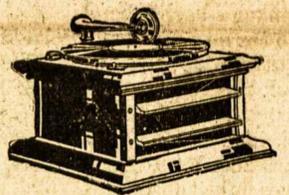

ŠIAS DOVANAS TURI PROGĄ LAIMĖTI KIEKVIE-
NOJE LIETUVIŲ KOLONIJOJE PO VISĄ PLAČIĄ
AMERIKĄ. NEATIDĖLIJANT TUOJAUS ĮSIRE-
GISTRUOKITE Į "VIENYBĖS" KONKURSA. Vi-
siems norintiems dalyvauti "VIENYBĖS" KONKURSE,
bus prisiūsta tam tikra išpildymui aplikacija ir kitos infor-
macijos. Rašykite:

"VIENYBĖS" KONKURSAS

193-197 Grand Street

Brooklyn, New York

Šešta Dovana -- GRAMAFO-
NAS už \$35 ir 30 lietuviškų re-
kordų geriausių Lietuvių daini-
ninkų. Kuris ar kuri gaus nema-
žiau 400 pointų.

Septinta Dovana -- GINTARO
ŠNIURELIS (karoliai), Auk-
sinė Waterman Plunksna ir pai-
selis už \$45. Kuris ar kuri gaus
nemažiau 300 pointų.

Aštunta Dovana — \$40 KNY-
GOMS arba auksinis laikrodėlis
už \$35. Kuris ar kuri gaus ne-
mažiau 200 pointų.

Devinta Dovana -- AUKSINĖ
PLUNKSNA (Waterman) \$5
ir knygų už \$30. Kuris ar kuri
gaus nemažiau 150 pointų.

Dešimta Dovana — Ant rankos
UŽSISEGAMAS LAIKRODĖ-
LIS \$15. Kuris ar kuri gaus ne-
mažiau 100 pointų.

Kuris ar kuri dalyvaujantieji
KONKURSE gaus nemažiau 50
pointų, tie visi gaus knygų už
\$10, arba Waterman's Fontani-
nė Plunksną už \$7.00.

Įsteigtas 1886

VIENYBĖ

TRIS-KART SAVAITLĖ

Leidžiama

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Seštadieniais

Brooklyn'e, N. Y.

METINĖ PRENUMERATA:

Suvienyose Valstijose — \$4.00

Kanadoje — \$4.50

Lietuvoje ir kitur — \$5.00

Apie skelbimus klauskit laikšai:

Adresas:

Vienybė Publishing Co.

193 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Established 1886

VIENYBĖ

LITHUANIAN TRI-WEEKLY

Published

Tuesdays, Thursdays and Saturdays

at Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

In United States — \$4.00

Canada — \$4.50

Other Countries — \$5.00

Advertising Rates on Application

Adresas:

Vienybė Publishing Co.

193 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

PERŽVALGA

Pamėgo Kubiečius

Laiške į "Sandarą" tulas Vy-gė praneša sekamų žinių iš sa-los Kuba. Lietuvių esą Hava-noj (sostinėje) apie 200; kurie dirba tai gauna po \$1 ir dau-giau ant dienos. Kurie nedirba, skursta. Kiti gryžta Lietuvon, bet jau be sveikatos.

Moterų esama apie 10. Kitos draugauja su Kubiečiais 5-6 vy-rais ir sako, kad delto myli draugauti, kad Kubiečiai "man-dagesni prie moterų." Kitos, kurių vyrai Amerikoje, nenori visai į Ameriką važiuoti, nes, sako, kad jų vyrai taip jų ne-užlaikytų, kaip Kubiečiai užlai-ko.

Menkas Pasiteisinimas

Į mūsų pastabą, kad, turbūt, Pruseikai buvo nemalonu dėti į redeguojamą "Darbą" teisin-gas pastabas apie komunistų partijos politiką amalgameiti-nėje kriaucių unijoje ir apie ben-drą komunistinių papročių niek-šiškumą, Pruseika atsiliespė, buk ne jis kaltas už tas pasta-bas, bet unijos "socialistinė" valdyba. Esą, ji "privertusi" Pruseiką tas pastabas išversti ir į laikraštį įdėti.

Tokių pasiteisinimų Pruseika save atvaizduoja gana geru veidmainiu: jei jam nepatinka amalgameitų viršinių "me-lai" (kaip jis sako), tai kodėl nerezignuoja iš redaktoriavi-mo? O dabar jis gi per pra-kalbas ir "Laisvę" gina komu-nistus (už ką gauna pinigų), o per "Darbą" jis komunistus peikia (už ką vėl ima pinigų). Kaip tą pavadinti?

Vadas Sekėjus Išjuokia

Amerikonas Ivy Lee, kuris yra propogandos vedėjas dau-gelio kapitalistinių Amerikos firmų, išleido knygą apie savo 10 dienų atsilankymą Rusijoje, kurioje paskelbia tulį pasikal-bėjimą su Karlu Radeku, vienu iš įžymių Rusijos komunistų. Radekas, kalbėdamas apie kom-unizmo pavykimą Amerikoje, pareiškė:

"Kaip galima sekmingai pro-poganda vesti prieš 23 milio-nus automobilių? Mes žinome, kad jūsų darbininkai turi ger-us darbus ir augštas algas. Jei Amerikoje būtų priespaud-os ir vargo, gali būti, komu-nistinė propoganda ir pašokėtų pirmyn. Dabar gi iš to, kuris ką nors tokio tikėtis? Ameri-koje, reikia tik pasijuokti."

Francuzas Apie Lietuvos Partijas

Francuzas laikraštiniukas, Jacques Blumer, rašydamas a-pie Lietuvos emigrantų kon-gresą Rygoje, sako:

"Rytų Europos tragedija y-

ra ta, kad čia norima įvesti de-mokratiniai valdžios metodai, nesuvokiant tikros žodžio "de-mokratija" prasmės.

Todel suprasime, kodėl da-bartinė Lietuvos vyriausybė ne-mėgiama visų demokratais be-sivadinančių politikų ir parti-jų, nes tautininkų sąjunga nė-ra mažiau demokratiška, kaip bent kuri kita. Demokratija nė-ra pasaulėžiūra, o tik tai tautos teisė valdytis, kaip ji nori. Ta-čiau ši paskutinioji aplinkybė reikalauja augštos politinės kultūros, nes praktiškas demo-kratiškų valdžios principų vyk-dymas galimas tik tai ten, kur kiekvienas pilietis įstengia pa-žvelgti toliau už savo parapijos ribų ir nusivokia komplikuotuo-se valstybės politikos klausī-muose.

Tokių būdu išėina, kad šian-dien pseudo-demokratas, galvo-damas apie Lietuvą, daro tą pa-čią klaidą, kaip ir bolševikas ar socialistas, nes jie žiuri į da-lykus pasiremdami ne realine tikrenybe, o partinės politikos jausmo momentu, kada noras yra išminties tėvas."

Daugiau Apie Mažeiką

Minėjome iš "Sandaros" ži-niā apie sušaudymą Vilkaviš-čio socialdemokrato K. Mažeik-os Mariampolėj. Tas įvyko spalio 9, sako "Garso" kores-pondentas — dienoje, kada Lie-tuva liudėjo del Vilniaus, o Jo-nas Vileišis šaukė Lietuvos par-tijas prie vienybės! "Garso" ko-respondentas paduoda dar šito-kių griaudžių smulkmenų: — "Sunku buvo žiūrėti, kai atbė-gusi jo motinā rankomis pra-dėjo kasti žemę, kur neseniai buvo užkastas jos sunas."

Kaip jau buvo "Sandaroje" žymėta, Mažeika žuvo del Pleč-kaičio išdavybės. Tokie dalykai mūsų Lietuvoje dedasi vien del to, kad Lietuvos partijų vadai nemoka susitarti ir veikti tokia linkme, kuri būtų naudinga Lie-tuvai. Vieni visą širdį padeda ant vieno kokio pliko princi-pio, kiti ant kito, na, o tuo tar-pu Lietuvoje svečiuojasi laik-raščių cenzura, karinė valdžia, mirtis už politiką ir kitoki daly-ka, kurių neturėtų būti.

"Žinočiai"

Tuli Lietuviškų laikraščių ko-respondentai tokie gudrus, kad protas išmintį viršija. Daugiau-sia tokių viską žinančių žaliu-ku turi "Keleivis." Štai ką vie-nas iš jų (sakoma, gyvenęs Kaune) papasakojo:

"Lietuvos gusarų pulkas per-savo šventę kunigaikštį Radvi-lą ant rankų nešiojo."

Gi minėtas kunigaikštis jau bus 300 metų suvirš kai grabe gūli!

— Mane leis — nusijuokiau.

— Nelais, nelais — užginčijo abidvi moterėlės, ir čia pat viena paklausė:

— Ar gal tamista amarikonas.

— Ne.

— Tai iš kur tamista? Žingėidžios dukrės būtų mielu noru teikusios man pamokinimų, bet aš pasisakęs turįs "propuską," nusikračiau nepažįstamų, ir jos nepasakiusios nė žodžio nuėjo savo keliu. Iki miestelio beliko vos keletas varsnų ir čia pat, netoliese pilkavo mažos sukrypusios ir pajudavusios Dmitruvos sodžiaus pirkelės; kiek toliau už upės matėsi jau patsai miestelis.

Juo arčiau sienos, juo širdis neramesnė, nes mat per-eiti sieną netaip jau paprastas dalykas, o juo labiau lie-tuvių-lenkų demarkacijos liniją. Pagalios esu Dmitru-voj. Mažas tai ir visai nuskurdęs lietuvių gyvenamas so-džius. Čia išmėdaves lenkų sargyboje buvau palydėtas iki Merkio upės tilto. Sioje tilto pusėje stovi lenkų sargy-binis, anoje pusėje matosi lietuvių. Tiltas suiręs, supuvęs, vos vos besilaiko. Mat nei viena, nei kita pusė nehorī tai-syti. Lenkų sargyba privedusi iki pusės tilto sustojo ir pa-sakė, kad "dalej nie wolno." Tuo laiku prisiartinjo lie-tuvių pasienio policijos sargybinis ir aš žengęs keletą žings-nių priekin radausi jau Nepr. Lietuvos plose.

Keista ir nuostabu, kad Varėnoj išvesta siena. Ir vie-noj ir kitoj pusėj kitaip su gyventojais nesuskalbėsi, kaip tik lietuviškai, o siena išvesta ir Paryžiaus salionuose patvirtinta.

Och! Laikai, laikai! — apie juos nė sapne nesapna-vom.

VALANDĖLĖS

Apsakų, Dramų, Feljetonų, Eilių ir Parinktų Straipsnių Skyrius

SVARBIUOJU MOMENTU ATSLIEPKIME!

(Katalikų nepolitikų balsas)

"Lietuvos" 257 n-ry telpa Lietuvos Katalikų Vadų į katalikus ir visuomenę atsišaukimas, kurio apačioje randame parašus net Amerikoje gyvenusių katalikų veikėjų — kun. F. Kemėšio ir kun. J. V. Dabužinsko. Šitas atsišaukimas yra įdomus dokumentas, kad jis eina kaip tik prieš ultra-klerikaliską liniją Amerikos atgaleivių laikraščių "Garso", "Draugo" ir "Darbininko". Darosi aišku, kad ir klerikalų tarpe eina nemažas skilimas, kurio tautiškai pažangioje pusėj lošia rolę buvę Amerikoje kunigai. — "V-bės" Red.)

Kalbėjo partijos. Ilgai tarėsi jų vadai, ir rezultate buvo prieita negyvajai taškai, iš kurio kviečiami piliečiai suakmenėti siaurai partiniu-se nusistatymuose. Tas taškas tačiau gali reikšti ir mirtį partijoms, ir, kas dar blogiau, šalies laisvės katastrofą. Atsiminkim tik pastarųjų lai-ku Vilniaus ir Rygos įvykius ir visas priešininkų mums ruošiamas pinkles. Tokiu momentu tu-ri prabilti eiliniai piliečiai, kad ir ne profesiona-lai politikai.

Mes, žemiau pasirašiusieji Lietuviai katali-kai, nepriklausdami jokioms partijoms, tik bu-dami ir Katalikų Bažnyčios vaikai ir laisvos Lie-tuvos piliečiai-sunūs, pripuolamai susitkę ir ap-svarstę mūsų krašto politinę padėtį, randam reikalinga paduoti viešumon savo balsą ir raginti kitus atsilipti gyvenamojo momento klausimais.

Pirmas mūsų nepriklausomojo gyvenimo dešimtmetis turėjo būti politinio brendimo lai-kotarpis. Tačiau to brendimo procesas nebuvo vykęs. Stiprėjo ir kietėjo partijos, bet neaugo pilietingumas bei valstybingumas. Tautos vie-nybė iro, patriotizmas ėjo menkyn. Tauts politi-nis veikimas nebeteko padurumo aureolės ir tau-tos pasitikėjimo; nuo to veikimo ėmė šalintis visi rimtesnieji ir ramesnieji žmonės. Jeigu pirmai-siais keleriais metais beveik visi vadai tilpo vie-non Tarybon, jeigu vėliau katalikai galėjo dirb-ti bloke su liaudininkais, tai pastaraisiais laikais ima nusistoti tik vienos partijos valdymo sistema. Tik Vilniaus klausimas dar jungia beveik visus; bet ir čia kairieji socialdemokratai, Lenkų pade-dami daro pastangų pralaužti tautos frontą.

Ir kaip liudnas ir reikšmingas yra sutapimas besartiinančių tautos iškilnių — 10 metų laisvės sukaktuvių — su vidaus politikos kriziu, siekian-čiu dabar bene augščiausio laipsnio.

Kada dabar tauta atsistojo prieš dilemą: ar-ba partijos, arba valstybė, tegu partijos turi bent tiek civilinės drąsos, kad pripažintų savo bejėgu-mą ir rimtai ruošūsi daryti atgailą.

Nenorime niekuo smerti; greičiau esam lin-kę teisinti ir mūsų politikos veikėjus bei vadus. Musų politika negalėjo viršyti musų kultūrinių jėgų bagažo. Norim tik priminti visiems politi-kams ir nepolitikams, kad toliau nebegalima ati-dėlioti pagrindinės musų nusistatymų ir musų tak-tikos revizijos.

Ne tas yra svarbu, kas valdys Lietuvą se-kančiais septyneriais, ar net 14 metų; svarbu yra išlaikyti ir sutvirtinti nepriklausomybę.

Ne tas yra svarbu, kuri partija artimiausioj ateity įsigalės: svarbu yra tai, kad visi, kas gyvas, imtų gaivinti kitus, kad kiltų musų tautos kul-tūra, apšvieta, gerovė, sutarimas. Pagaliau ir a-teitis juk priklausys tiems, kurie daugiausia nu-dirbs gražaus pagrindinio ir beintereso kultu-ros darbo.

Tad klysta ir prieš tautos ateitį sunkiai nu-sideda tie, kurie stengiasi musų tautos viltį — jau-nimą, pavergti įrankiu savo politinėms aspiraci-joms ir įvelti jį į partinių kovų sukurį, užuot ro-dyti jam apleistus kultūros dirvonus. Klysta tie, kurie į partijų status išžiūrėję, pavadinę juos partijų principais, pro juos nemato visos tautos reikalų.

Tad laikas jau musų visuomenei rimtai su-sirupinti, kaip rasti išeitį iš nelemtos padėties.

Mums atrodo galima šit kokia išeitis:

1) Pereitų metų Gruodžio 17-os d. kariuo-menės žygis, išgelbėjęs tautą nuo suirutės pavoj-aus, verčia peržiūrėti iš pagrindų musų politi-nio gyvenimo normas, sudarytas senosios kons-titucijos.

2) Į nojmalę padėtį kraštą gražinti tegalės susitarusios visos tos musų visuomenės grupės, kurios į pagrindus deda tautybę, tikyba, krašto bei valstybės gerovę ir pagrobtų žemių atgavimą. Tos grupės, kurios bent vienam tų principų ne-pripitaria, pasielgs protingai, jeigu atidės savo as-piracijų vykdymą.

3) Principinius ginčus apie demokratizmo esmę ir reikalavimus — neskaityti dabar svar-biausiu tautos reikalu ir atidėti tolimesniam lai-kui. Dabar gi pripažinti, kad

a) šiuo laikotarpiu Lietuvos tauta reikalina-ga yra kitokių demokratijos formų, negu kad tu-ri Anglai, Šveicarai, ar kitos augštai kultūringos tautos; kad

b) beveik visi vyriausybės siulomi konsti-tucijos pakeitimai yra tikslūs, protingi ir kraštui naudingi, (del kai kurių mažesnių dalykų dar turėtų būti duota proga tartis), nes jie siekia vykdomosios valdžios sutvirtinimo ir seimo darbin-gumo pakėlimo; kad

c) pakeitimas kai kurių konstitucijos punk-tų bus tik tolimesnė tesa ir užbaiga to revoliuci-nio akto, kurį pradėjo Gruodžio 17 d. musų ka-riuomenė ir kad todėl principinis ginčas del refe-rendumo teisėtumo neturi tvirto pagrindo; kad

d) revoliucijos pastatytoji valdžia negali at-sisakyti nuo svarbiausio tos revoliucijos reikalavi-mo — konstitucijos pakeitimo, kuris darbar te-galima referendumo keliu; kad

e) naujoji konstitucija visiškai nepanaikina galimybės auginti krašte demokratines jėgas ir laisvę.

4) Srovės ar partijos, pripažįstančios pag-rindinius principus, paminėtus 2-am punkte ir referendumo reikalingumą (p. 3), susitaria del sudarymo koalicinės vyriausybės. Naturalusis ir teisėtasis arbitras — Respublikos Prezidentas.

5) Jeigu srovės prie to susitarimo neprieina, tada valdžios sudarymo klausimą riša Respubli-kos Prezidentas. Visos tautos srovės ir partijos vardan Lietuvos labo pripažįsta Respublikos Pre-zidento sprendimą, meta gaivinusios opoziciją ir pereina į lojalumo taktiką.

1927 m., Lapkr. 12 d.

(Seka parašai):

F. Kemėšis, kun. prof. Ž. U. Akademija;

D. Rudzinskis, prof. Ž. U. Akademija;

J. Vainauskas, agron. Ukininkas, Zavišinės dv.;

Kun. Pr. Vitkevičius, šventybraščio kuratas;

J. Garalevičius, Kauno Miesto Tarybos narys;

Kun. M. Jonaitis, Kalnaberžės nepilnamečių nu-sikaln. įstaigos vedėjas;

Pr. Dzikas, mokytojas Kalnaberžėje;

A. Telksnis, Lietuvos Banko Kėdainių Skyriaus direktorius;

J. Steponaitis, Kėdainių nuovados Taikos Tei-sėjas;

Dr. Siūčikas, Kėdainių apskrities Gydytojas;

Kun. Kazys Pronckaitis, Kėdainių Dekanas;

Kun. J. V. Dabužinskas.

Vai, tai aš galingas, lyg tas arų aras Norėčiau pakilti galingais sparnais Ir lėkti, ten, lėkti vaduoti žmoniją — Pakelt' ją nuo žemės suspaustą vargais.

Sulaukęs tad laiko, kai mano jaunystės Puikiausiosios gėlės skaisčiausiai klestės,

Jautrioji širdelė jaunojoj krutinėj, Kai tyrąja meile ramiausiai tviskės;

Kai ankstųjį rytą budrus vyturėlis Jau tekancia aušrą linksmai užčiuilbės, Ir mėnuo ir žvaigždės, kiekviens gyvulėlis, Kai rytmečio maldą Kurėjui kalbės;

Kai gražųjį rytą, vien auksu dabintą, Į mano širdelę Rasa įriedės, Ir rasis jaunoji dvasia atgaivinta, Kai visos jaunystės man galios klestės.

Tada: Su brėkstančio ryto širdim padabinta, Su tekančios saulės skaisčiais spinduliais, Iškėlęs liepsnotą kelionės žibintą — Išsiesiu pasaulin vienvatvės kelias.

Daunoriai. — K. Aukštikalnis.

Jeigu atsitiko nelaimė numūsti gyvuliui strė-nas, reikia tą patį pagali perlaužti ir sudėti kry-žiavai ant gyvuliu strėnų.

Jeigu pamatęs pažįstamą asmenį jo iš karto nepažįsti, tai jis bus turtingas.

Pirkti gyvuliai iš žmogaus, kurs yra nuskan-dinęs ar šiaip nužudęs mažus kačiukus, nesiseka.

— Iš Veliuoničių Tautosakos.

Redakcijos Straipsniai

LIETUVOS VISUOMENĖS POLITINIS SUSISKIRSTYMAS

"Vienybė" buvo vienatinis Amerikos Lietuvių laik-raštis, kuriame tilpo faktais ir statistikomis paremti iš-vadėjimai apie Lietuvos visuomenės politinį susiskir-stymą. Ten, kaip prisimenam, buvo padaryta išvada, kad Lietuvos politikos pasveikėjimas įvyks tik sudarant gru-pę, arba bloką, ukininkų partijų (spėkų), nesuskir-stytą tikybos reikalais.

"Lietuvos Žinios" persispausdino iš "Ryto" statisti-nių informacijų, pasemtų iš rinkimų į keturius Lietuvoj buvusius seimas, ir tos informacijos dar stipriau patvir-tina "Vienybėje" padarytas išvadas. "Rytas" padalina Lietuvos visuomenę į "dešinius" ir "kairius," prie kurių priskaito ir tautines mažumas (Lenkus, Žydus, Vokie-čius). Prie dešinių jis priskaito krikščionys, ukininkų są-jungą, santariečius ir tautininkus; prie kairiųjų socia-listus ir liaudininkus. Ir statistinės informacijos rodo, kad rinkimai į seimus davė tokias pasekas:

Seimai	Dešinieji	Kairieji ir Taut. Maž.
St. Seimas	49.6 nuoš.	50.4
Pirmas	45.8 nuoš.	54.2
Antras	48.8 nuoš.	51.2
TrečiasTrečias	40.1 nuoš.	59.9

Iš to matyt, kad dešinieji niekad nėra gavę absolu-tės Lietuvos piliečių daugumos balsų. Kairiosios sriovės su tautinėmis mažumomis vis turėdavo pilietišku balsų daugumą. Bet kuomet buvo padaryta iš to fakto atatin-kama išvada ir šleževičius sudarė tokį kairiųjų bloką, ku-ris atakio piliečių balsų išsiskirstymui, tai Lietuvos gy-venimas tiek pablogėjo, kad prisiėjo valdžią atiduoti su-kalbininkams-karininkams.

Ko tas mus mokina? Nieko kito kaip tik išvadą, kad reikia atitraukti liaudininkus iš kairiųjų ir socialistų įta-kos. Juk niekas negali tvirtinti, kad tokis žmogus kaip Vileišis yra socialistas, arba radikalas. Niekas nedrīs svajoti, kad šleževičius kada nors griebis dalgį ir bėgs ant barikadų. Be jokios abejonės, jei tik Lietuvoje nebu-tų buvęs tokis dusinantis katalikų dvasiškijos režimas, katalikiškos ukininkų grupės būtų lengvai galėję visados palaikyti koaliciją su valstiečių sąjunga ir ši nebutų nie-kad ėjusi į bendrus frontus su socialistais ir tautinėmis mažumomis. Liaudininkai niekad nebutų papuoļę į sky-rių "kairieji."

Ir krikščionys demokratai, ir ukininkų sąjunga ir liaudininkai ir tautininkai — visi — remiasi Lietuvos uki-ninkų balsais. Lietuvos gi ukininkas nori ramybės, tvar-kos, saugumo savo turtui ir darbui, gynimo tautybės ir teisėtų tikybos reikalų. Teorijoj rodo, nebutų jokio sun-kumo minėtų partijų vadams susitarti ir sudaryti tokį bloką, kuris būtų centrinis Lietuvoje ir kurio rankose valdžia visados būtų. Bet praktikoje to nebuvo įvykinta. Ir šiandien, kada Lietuvai reikia įtempti visas jėgas ko-voje prieš pasaulinę diplomatiją, palinkusią pusėn am-žinų Lietuvos priešų, Lietuvos vyriausybė neturi atvi-ros paramos nei vienos Lietuvos partijos, išskyrus tauti-ninkus ir, gali būti, taip vadinamą "bepartyvę masę!"

Kas kaltas? Tą patirsime, kada Lietuvoje bus nuim-ta karo cenzura nuo laikraščių ir partijų vadai parodys ką jie veikė per visą šitą laiką. Ir tada, beabejonės, Lie-tuvių visuomenė pasmerks tuos, kurie nenorėjo įvykinti vienybės tautoje.

ANT DEMARKLINIJOS

Ponas Pilsudskis apsmėižė Lietuvą prieš visą pasaulį, nupasakodamas buk "sunus negalįs ateiti pas mirštan-čią motiną," o "sesuo pas broļį," del tų nelabųjų "litvinų," kurie įveda tokią žiaurią neperleidimo sistemą ant de-mark-linijos. Tikrenybėje gi tą sistemą įvedė Lenkai, ne Lietuviai. Tą parodė, kada reikėjo Lietuviams važiuoti į Dr. Basanavičiaus šerminis. Tą parodo ir straipsniukas, tilpęs "Vilniaus Aide," kuriame vienas Vilnietis papasa-koja, kaip jis ėjęs į Lietuvą. Sako:

"Rugs. 1 d. rytą išvažiavau iš Vilniaus į Varėną, ar-ba, kaip dabar pavadinta, "Orany"... Atlikęs visus for-malumus stoty, einu į miestelį.

Netoli miestelio susitikau dvi storom skarom apsi-gaubusias moterėles, kurios matydamos mane einant dra-siai į miestelį paklausė:

— Iš kur tamista?

— Iš tolo — atsakiau.

— O kur eini — net sustojusios teiravosi.

— Lietuvon.

— Nelais, kad cia nežinia ku, tai nelais. Oho! Papra-bavok regi tu pereic. Prašyk užsiprašyk, o nelaidzia ir gana, nors tu cia mirk.

KAIP BUTŲ TAISYTINA LIETUVOS KONSTITUCIJA?

Rašo Vytautas

Nors atnaujintoji Lietuvos valstybė tebaigia gyventi 9 metus, tačiau aiškiausiai matome, kad krašto įstatymų leidimo budas, rinkimų seimans sistema ir pati konstitucija neatitinka gyvos krašto reikalus. Lietuvos seime dirba nedaugiau narių kaip ketvirtoji dalis; kiti visi veltui algas ima ir tik savo lyderių diriguojami rankas kilnoja. Kiekvienas gausinga partija-frakcija varo savonaukišką politiką; riedamasi savo tarpe ir keldami žemiausius instinktus plačiai varo demagogiją. Neturėdamos visuotinos daugumos, frakcijos blokuojasi, dažnai duodamos per didelės galios ir mažai partijėlei (tautinėms mažumoms); nuo mažiausių atmainių blokuojasi grūna ministrų kabinetai, paleidžiami seimai. Valdžios nariai dreba už savo kaulų, nuolat žvalgosi aplinkui ir neturi tvirto nusistatymo savo veikime.

Skubiai ieškotina išėities iš tokios nesveikos padėties. Tad čia duosiu žiupsnelį nurodymų, senai subrendusių mano sieloje. Reikia silpninti partijų reikšmę ir įtekmę politiskam gyvenimui, pakelti seimo at-

stovų kokybę mažinant kiekyvalstybė tebaigia gyventi 9 metus, tačiau aiškiausiai matome, kad krašto įstatymų leidimo budas, rinkimų seimans sistema ir pati konstitucija neatitinka gyvos krašto reikalus. Lietuvos seime dirba nedaugiau narių kaip ketvirtoji dalis; kiti visi veltui algas ima ir tik savo lyderių diriguojami rankas kilnoja. Kiekvienas gausinga partija-frakcija varo savonaukišką politiką; riedamasi savo tarpe ir keldami žemiausius instinktus plačiai varo demagogiją. Neturėdamos visuotinos daugumos, frakcijos blokuojasi, dažnai duodamos per didelės galios ir mažai partijėlei (tautinėms mažumoms); nuo mažiausių atmainių blokuojasi grūna ministrų kabinetai, paleidžiami seimai. Valdžios nariai dreba už savo kaulų, nuolat žvalgosi aplinkui ir neturi tvirto nusistatymo savo veikime.

Seimo nariai tegali būti renkiami asmens, turį bent 35 metus amžiaus, įvairių šakų geriausi žinovai: agronomas, inžinierius, kooperatininkas, komersantas, gydytojas, juristas, pavyzdingas ukininkas ir t. p. Specialistai tegali būti statomi ir kandidatais į Seimo narius. Tuomet įstatymų projektai bus rimti, komisijų darbai eis sklandžiai ir greitai; plenumui tereiks sutaukinti ar suderinti lenktynuojančių šakų (leiskime žemės ukio ir pramonės) reikalus; prezidentui sankcionavus, projektas virsta įstatymu. Musų seime pakaktų keturių dešimčių narių. Kandidatus į juos stato įvairiausios profesinės nepolitinės sąjungos, visuomenės ir kultūros draugijos, savivaldybės, o ne vien partijos. Sustatomas vienas bendras kandidatu sąrašas. Balsuodami rinkikai pažymi tinkamuosius kandidatus; nariais tampa gavę didesnę didžiausius balsų skaičius.

Esant daugiabalsei sistemai, po vieną balsą turi kiekvienas teisme nebaustasis, kuriam sukako 25 metai amžiaus pilietis ar pilietė. Daugiau balsų duodama už mokslą, kareiviamą ir dalyvavimą kovose, mokamus valstybinius mokesčius, vaikų skaičių ir auginimo metus, nuopelnus Lietuvui tautai, valstybei ar visuomenei. Kiekvieni sistematingo mokimosi metai teikia 2 balsus, kiekvieni kareivavimo metai — 5 balsus, kiekvienas mušis kovos lauke — 2 balsus, kiekvieni 600 litų valstybinių mokesčių 1 balsas, kiekvieno vaiko auginimas iki jis užsidirba duoną — po balsą ktram gimdytojų ar augintojų, nuopelnai tautai, valstybei ar visuomenei — pagal nutarimą savivaldybių. Šios susato ir pavienių rinkikų balsų skaičius ir išduoda liudymus. Paduodant balsą rinkikų ant kandidatų sąrašo (kortelės) pastatomas jo balsų skaičius, o kiti visi atliekama kaip lig šiol rinkimuose.

Kaip matome čia siulomos atmainos rinkimuose nesutinka su musų konstitucija. Pagal ją išrinktasis III seimas ir vicnabalse sistema atliktas referendumas nesugebėtų taip radikaliai ir naudingai jos pakeisti. Tenka prezidentui duoti tam seimui galios išdirbti ir priimti daugiabalsės rinkimų sistemos įstatymus ir skirti naujus rinkimus. Jeigu dabartinis seimas nepanorėtų daryti nurodyta prasme radikalingų

atmainų, tektų elgtis taip, kaip buvo elgiamasi sudarant konstituciją, rinkimų įstatymą priimtų tautininkų blokas ir sankcionuotų prezidentas. Baigdamas straipsnį pridėsiu pagedavimą, kad ministrų kabinetas pareitų nuo prezidento (o ne nuo seimo!), kurs rinktinus piliečių visuotinu balsavimu daugiabalse sistema. Tuos rinkimus galima bus atlikti vienkart su rinkimais į IV seimą.

LIETUVOS ŽYMESNYBIŲ ŽODYNAS

(Laiškas musų visuomenei)

Lietuvių Katalikų Mokslių Akademija Kaune yra pasiryžusi išleisti buvusios Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės, Prūsų Lietuvos ir dabartinės Lietuvos Respublikos "Žymesnybių Žodyną;" butent, trumpą alfabetišką aprašymą tų žmonių, kurie šiaip ar taip buvo ir yra susiję su Lietuva ir jos reikalais. Vieni valstybę kurė ir valdė ją, kiti toje valstybėje ugdė kultūrą, dar kiti tebuvo iš šalies liudytojai — rašė apie Lietuvą ar kuriuos jos dalykus (kalbą ir k. k.), nors ne Lietuvoje buvo. Istorijoje paminėtieji asmens tebėra mums įdomūs, dažnai net reikalingi plačiau patirti, o nežinai, kurio galio griebti, kur žinių apie juos ieškoti. Žymesnybių Žodynas — butinasis istorijos priedas. Negi galime pamiršti ir tuos Lietuvos vaikus, kurie ką-nors žymaus yra nudirbę kitoms valstybėms, kitoms kultūroms, o buvo kilę iš Lietuvos: jie kelia lyginamąjį Lietuvos svorį bendrojoje visos žmonijos kultūroje.

Tad Lietuvos kunigaikščių šeimos, taip plačiai paplitusios po visą B. Rusijos imperijos žiemus vakarų kraštą, jų padėjėjai, jų ekspansiją realizuojant, jų administratoriai, tiklybų propagatoriai ir atstovai, politikai, ekonomistai, menininkai, mokslininkai, technikai, kunigai ir kiti tolygūs ligi tik bus radę vietos istorijos ar šiaip jau šiokių ar tokių raštų lapuose; butent, kurie patys sa vo asmeniui ar savo darbas bus kiek tiek pasižymėję Lietuvos butyje, — visi yra mums nepamirštinai, pagerbtini; dažnai ir panaudotini šios ar dar busimoms gadinės reikalams. Kultūra pašiepia tuos kraštus, kurie, kas sava, nežinodami, vien svetimbėmis temoka naudotis ar džiaugtis. Savųjų, ne svetimų, esame kontinatoriai. Lietuvos Žymesnybių Žodyno ar kitaip kaip pavadinto leidinio — "Index notabiliorum hominum Lithuaniae" — uždavinys ir bus: tuo trumpiausiai pasakyti, kas buvo tie musų žymesnieji žmonės, kada ir kur gyveno ir veikė ir ką yra nuveikę. Kitaip sakant: pasakyti jų profesiją, svarbesnius biografinius davinus, pilną sąra-

šą nudirbtų darbų ar parašytų veikalų.

Visam tam teskiriama iki keleto šimtų puslapių paprasto enciklopedinio žodyno formato, pagina fracta, petito šriftu. Taigi vietos ekonomijos dėliai bus pavartoti visi žodynu trumpinimai iki minimumo raidžių, kad visos žinios apie vieną žymesnybę teuzimtu 5—10 eilučių, retai kada daugiau. Ir tik itin žymiesiems asmenims bus paskirtas visas puslapis, ar net 3—5 skiltys.

Ilgainiui eis papildomieji sąsiuviniai bent po 100 puslapių, taip pat alfabeto tvarka.

L. K. Akademija kviečia to didelio darbo dirbtų visus Lietuvos piliečius, ne vienus Lietuvių; visus prašo sužymėti savo tautos, tikybos, partijos, profesijos, sąjungos, draugijos žymesnybes, susijusias su Lietuva, apie kiekvieną atskirame poperiuje.

Žinios, pakartojame, teesie kuo trumpiausios, Lietuvių kalba, nors priimtinos ir kitomis Lietuvoje vartojamomis kalbomis.

Itin pageidaujama, kad prie žinių būtų nurodomi šaltiniai, iš kur jų imta, ir pridedamas kalbamųjų asmenų fotografijos ar bent būtų pasakoma, kur aptikti jų portretai.

Lietuvos Šviesuomenei Lietuvos Žymesnybių Žodynas — gryno mokslo leidinys; jame nebus jokių įvertinimų, tik patiekiami gryni faktai; tai pradžioje visus, be skirtumų tautų, konfekcijų, politikos įsitikinimų talkon visiems labai reikalingo darbo dirbtų! Malonėkite šiam leidiniui atsusių žinių ne tik Lietuviai, bet ir Lietuvos Lenkai, Rusai, Žydai, Vokiečiai, Totoriai; netik krikščionys demokratai, bet ir liaudininkai, social-demokratai ir komunistai; netik Europos Lietuviai, bet ir Amerikiečiai, Braziliečiai ir kiti ieseiviai. Ir prašytume to darbo imtis tuojau, neatidėliojant. Jis didelis, tai ir taip ims nemaža laiko. Norėtume jį nudirbti per vienerius metus, o išspausdinti — per antrus.

Adresas korespondencijai: **Kaunas, Rotušės Aikštė N6** L. K. Akademijos Pirmininkas **Pr. Al. Dambrauskas**, Lietuvos Universiteto Garbės Profesorius. Sekr. **Kan. J. Tumas**. Liet. Univ. Docentas. 1927 m. Lapkr. m.

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

Čia Talpinama Žinios iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo Išimtinai. Rašo Musų Gabiausi Korespondentai Apie Teatrus, Prakalbas, Balius ir Bendrą Lietuvių Judėjimą.

WILKES BARRE, PA. Suvažiavimas SLA. Ramus

Čia įvyko SLA. VII apskričio suvažiavimas. Delegatų pribuvo 58 nuo 20 kuopų ir išrinko suvažiavimo vedėju Franą Živatą, sekr. A. Galinską. Toliaus išrinkta J. Kazakevičius, C. Kasparas ir V. Tamulaitis į nešimū ir rezoliucijų komisiją. Valdų raportai buvo visų pakaleiniu priimti, nors prie organizatoriaus raporto biskutį ir iškilo diskusijų, bet tai niekis, — nes pasirodė, kad minima kuopa jau suspenduota ir tai buvo iš tos priežasties, kad kuopos sekretorius nepasiuntęs pinigų į centrą.

Paskirta praeitos vasaros išvažiavimo pelnas trims jaunuolių mokyklėms, kurios apskirty jau gyvuoja; taipgi joms iš išdo po dešimtį dolarių pakuota. Tas labai geras dalykas.

Nutarta kviesti centralis organizatorius, kad pasakytų VII apskr. ribose prakalbas ištisu maršrutu; nors ir buvo iš antros pusės pasipriešinimo, bet visgi perėjo.

Taipgi nutarta surengti sveikatos ir higienos klausimu paskaitos, del ko irgi buvo nemažai diskusijų.

Užgirtas vėl sekančią vasarą SLA. VII apskričio naudai ir apšvietos tikslu išvažiavimas.

Išrinkta nauja apskričio valdyba sekančioms metams, šie: pirm. J. Gilviška, pagelb. V. Kamarauskas, sekr. A. Galinskas, izd. S. Paukštis, Kasos globėjai J. Kazakevičius ir A. Galinskas; organizatorius V. Tamulaitis (šis yra komunistuojantis, bet turi gerų norų ir šiai organizacijai).

Vienas dalykėlis buvo apskričio neimtas svarstyti, — tai nesuspriktas tarpe K. Demikio ir V. Kamarausko. Nekurių suprasta, kad nėra tai reikalas apskričio.

WORCESTER, MASS. Iš Musų Netolimos Praeities

(Šį straipsnelį buvau pasiuntęs "Sandaron", bet jos red. p. Pronskus sugražino su prieštume to darbo imtis tuojau, neatidėliojant. Jis didelis, tai ir taip ims nemaža laiko. Norėtume jį nudirbti per vienerius metus, o išspausdinti — per antrus.)

Atsiminus iš praeities, daug ką turėtum parašyti!

Kada musų tautiškas sparnas dar nebuvo politiškai organizuotas ir mes neturėjom tikros savo platformės, mums teko spiestis į kitas, kulturingas organizacijas, kaip ve, ar tai prie Lietuvių socialistų, ar Tėv. Mylėtojų Draugijoje ir per tas organizacijas mums teko skleistis obalsis — Tautystė ir Lietu vystė.

Susitvėrus Sandarai, su džiaugsmu sustojom į virš mienė organizaciją ir mums, Worcesteriečiams teko organizuoti 16-toji Sandaros kuopa. Nors aš nebuvau pirmutinis narys ar organizatorius, bet ir man teko daug apsilviti. Vienas musų organizatorius, Am. Bl., suorganizavęs kuopą, pradėjo žengti per daug tolyn; jis sumanė, kad musų naują kuopą imtusi lošti golfą, rengti balius su didžiausiomis iškilėmis, ir kostiumais; bet nerandęs pritarimo savo sumanymui kuopoje, prasišalino iš musų tarpo, palikdamas kuopą skolei apie 40 dolarių, kurią buvo, gali sakyti, padaręs vienas, savo sumanymu rengdamas iškilmingus šokius ir teatrą. Per tai iš naujos kuopos daug narių išstojo ir mes likom tik 5 nariai (dienos ir metų neminėsi, nes neturiu užrašų ant rankų).

Per metų laiką, mes penki

nariai laikėm savo poziciją. Reikia žinoti, kad tais laikais buvo sunku mums dirbti. Mes turėjom didelį priešą, — tai buvo L. Socialistų Sąjunga Amerikoje. Minėtoji sąjunga turėjo gerus organizatorius, gerus oratorius-kalbėtojus, tai, žinoma, jiems ir sekėsi. Worcesterio socialistų kuopa buvo ke nešimū ir rezoliucijų komisija. Valdų raportai buvo visų pakaleiniu priimti, nors prie organizatoriaus raporto biskutį ir iškilo diskusijų, bet tai niekis, — nes pasirodė, kad minima kuopa jau suspenduota ir tai buvo iš tos priežasties, kad kuopos sekretorius nepasiuntęs pinigų į centrą.

Paskirta praeitos vasaros išvažiavimo pelnas trims jaunuolių mokyklėms, kurios apskirty jau gyvuoja; taipgi joms iš išdo po dešimtį dolarių pakuota. Tas labai geras dalykas.

Nutarta kviesti centralis organizatorius, kad pasakytų VII apskr. ribose prakalbas ištisu maršrutu; nors ir buvo iš antros pusės pasipriešinimo, bet visgi perėjo.

Taipgi nutarta surengti sveikatos ir higienos klausimu paskaitos, del ko irgi buvo nemažai diskusijų.

Užgirtas vėl sekančią vasarą SLA. VII apskričio naudai ir apšvietos tikslu išvažiavimas. Išrinkta nauja apskričio valdyba sekančioms metams, šie: pirm. J. Gilviška, pagelb. V. Kamarauskas, sekr. A. Galinskas, izd. S. Paukštis, Kasos globėjai J. Kazakevičius ir A. Galinskas; organizatorius V. Tamulaitis (šis yra komunistuojantis, bet turi gerų norų ir šiai organizacijai).

Vienas dalykėlis buvo apskričio neimtas svarstyti, — tai nesuspriktas tarpe K. Demikio ir V. Kamarausko. Nekurių suprasta, kad nėra tai reikalas apskričio.

Atsiminus iš praeities, daug ką turėtum parašyti! Kada musų tautiškas sparnas dar nebuvo politiškai organizuotas ir mes neturėjom tikros savo platformės, mums teko spiestis į kitas, kulturingas organizacijas, kaip ve, ar tai prie Lietuvių socialistų, ar Tėv. Mylėtojų Draugijoje ir per tas organizacijas mums teko skleistis obalsis — Tautystė ir Lietu vystė.

Susitvėrus Sandarai, su džiaugsmu sustojom į virš mienė organizaciją ir mums, Worcesteriečiams teko organizuoti 16-toji Sandaros kuopa. Nors aš nebuvau pirmutinis narys ar organizatorius, bet ir man teko daug apsilviti. Vienas musų organizatorius, Am. Bl., suorganizavęs kuopą, pradėjo žengti per daug tolyn; jis sumanė, kad musų naują kuopą imtusi lošti golfą, rengti balius su didžiausiomis iškilėmis, ir kostiumais; bet nerandęs pritarimo savo sumanymui kuopoje, prasišalino iš musų tarpo, palikdamas kuopą skolei apie 40 dolarių, kurią buvo, gali sakyti, padaręs vienas, savo sumanymu rengdamas iškilmingus šokius ir teatrą. Per tai iš naujos kuopos daug narių išstojo ir mes likom tik 5 nariai (dienos ir metų neminėsi, nes neturiu užrašų ant rankų).

Per metų laiką, mes penki

jos sostine Vilniūm ir tai vis su papos pritarimu. Lietuviai akiai tikėdami papos neklaidingumui — butent, kad papa vinentėlis, kaipo šv. Petro įpėdinis, turįs raktus į dangaus karalystę, nedrįsdami nė akių pa kelti prieš papą, lieka savo tėvynės išdėvikišais! Jei ginsi tėvyne, prieštarauji papos valiai. Prieštarauji jo valiai — dangaus vartai užrakinti... Kasgi tėvynė prieš amžinąjį gyvenimą? Musų padėties teisingas išvedimas yra liudnas!

P. Svideravičius, užbaigdamas kalbėti, priėjo išvada, kad Lietuvice turi kilti tautiška bažnyčia, niekam nepriklausanti, tik Lietuviams ir su aiškiais pamatais.

Antrasis kalbėtojas buvo g. vyskupas Jonas Gritėnas. Vyskupas nurodinėjo, kad išganymas Lietuvii tik Tautiškoje bažnyčioje; bet sunku ją įkurti — nėra kunigų. "Bandžiau," sako, "skolinti klerikų iš Lietuvos, bet ar iš jų bus kunigai, tai... tai ateitis parodys."

Pertraukioje p-lė Sadauskaitė puikiai išpildė solo: "Lietuva." A. Bačiulis; "Kur Bakužė Samanota" — St. Šimkauskas; "Oi Dainos Dainelės" — A. Bačiulis. P-lės Sadauskaitės balsą publika mėgsta. Patartina jai progresuoti. **Korespondentas**

WILKES BARRE, PA. Ruskas Patriotizmas Dar Vis Gyvas

Pasimirė musų miesto senas gyvenytojas M. Petrauskas, kuris buvo Rusijos kareivis, dar prie carų laikų. Iš to žmogaus budavo daug juoko; jis labai didžiudavosi ta tarnyste, ir sa kydavo, kad buvęs "unterofficeriu" įkaušęs net "pulkiniuku" save vindavo. Jis netikėjo, kad Rusijos caras buvo nuverstas ir visa šeimyna išžudyta; netikėjo, kad Lietuva yra laisva. Be M. Petrausko, dar daugelis nenori tikėti, kad Rusijoje carų jau nėra; kurie ir tiki, tai labai gailauja carų ir sako, prie nieko Lietuvoje nebuvo taip gerai, kaip prie Rusijos carų. Taigi dar Rusijos patriotizmas yra gyvas.

Atmetus M. Petrausko Rusijos patriotizmą, jis turėjo ir gerų ženklių pas save; jis daug mokėjo visokių pasakų, pasakėlių ir liaudies aforizmų, ir viską taip talentingai mokėdavo apskayti, kad net reikėdavo gerėtis iš jo minties minkštumo ir nekaltumo. Kad būtų buvęs pamokintas, būtų iš jo buvęs gomas apsakymėlių rašytojas. Paėjo iš Lietuvos iš Dzukijos krašto, ir tuomi didžiudavosi. Lai buna tau lengva šios šalies žemelė! **K. Demikis**

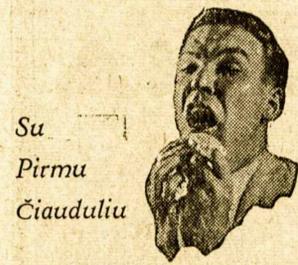
SKAITYKIT IR PLATINKIT "VIENYBĘ"

Bell Phone Poplar 7545 **A. STANKUS** — Lietuviškas Graborius — Geriausias patarnavimas, Daug metų patyrimo 1023 Mt. Vernon St. Philadelphia, Pa.

Telefonas W.-B. 7799 **Dr. Vincas L. Brooks** LIETUVIS DENTISTAS 8 So. Main Street Wilkes Barre, Pa. (2-ros lubos — kambarys nr. 19)

Lapkričio 29 d. Augstosios mokyklos svetainėje įvyko prakalbos surengtos sveičiai, Juozui Svideravičiui, kaipo klerikui, L. T. K. Bažnyčios per jo mokytoją vyskupą Joną Gritėną. Kalbėtojas plačiai apibėgo politiką Romos papų, jų interesus ir kiek papos pataikaudami didesniems viešpatystėms, pridarė žalos musų Tėvynei Lietuvai; gi tuotarpu Lietuviai, taip vergiška buvo atsidavę pa pai, kad palyginus su papa, savo šalį statė menkniekiu. p. Svideravičius plačiai perbėgo Lietuvių istoriją ir smulkiai ją dėstė. Pasakė teisybės žodžių paličiant Lenkų nešvarią politiką ir intrigas tikslu užgro bimo Lietuvos.

Sako jis: Lenkai turi užgro bę jau trečią dalį Lietuvos, su

Su Pirmu Čiauduliu

— imkite HILL'S Cascara-Bromide-Quinine. Pribaigia šaltį į 24 valandas, nes atlieka keturius reikalingus dalykus sykiu. Sustabdo šaltį, sulauko karšči, atidaro vidurius, suviekina sistemą. Nėpatistikėkite mažesniu pagėbininku, nes šaltis dalykas rimtas. Gaukite HILL'S tuojau!

HILL'S Stabdo Salties

Telefonas Greenpoint 3359

K. & M. CO. UŽSISAKYKIT SKILANDŽIUS ĮVAIRIOMS PRAMOGOMS

Didžiausia Lietuvių Mėsinyčia **Suvenytose Valstijose Amerikoje**

Galima gauti tikro Lietuviško Skilandžio, Paršiukų, Kumpių ir visokios rūšies dešrų, pagal prieinamiausias kainas. Parduodame ogulniai ir paskirai ant vietos ir išsiuntinėjame ant pareikalavimo į visas kolonijas. Reikale kreipkitės ypatingai ar per laiškus —

A. Vikrikas, Savininkas
123—125 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

SENIASIA LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas

Visokiuose atsitikimuose visados kreipkitės į mano LIETUVIŠKĄ APTIEKĄ, nes čia gausite tikrus pasekmingus vaistus nuo visokių ligų. Taipat užlaikau LIETUVOS ĮVAIRIAUSIŲ ŽOLIŲ ŠAKNŲ, kurių kitose Amerikos aptiekose negalima gauti. Atsikreipkite ypatingai arba laišku:

PETRAS KUNDROTA APTIEKORIUS
229 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
Kampas North 4th Street.
Telį Greenpoint: 2017, 2360, 3514.

Greita Pagelba Nuo KOSULIO

Kosulis pavojingas. Stabdykite jį. Severa's Cough Balsam kosulį pergali jau per 48 metus. Malonus imti — absoliutiškai saugus. Jis išvalo dusinančią flegmą, kuri erzina gerklę. Gaukite 25c ar 50c didumo bonkute iš aptiekos

W. F. SEVERA CO. Cedar Rapids, Iowa
Krautinės ir Galtono Salties — imkite Severa's Cold Tablets.

SEVERA'S COUGH BALSAM

JONAS S. LOPATTO Advokatas
301-305 Dime Bank Bldg 12 North Franklin St.
Wilkes Barre, Pa.
Skolina Pinigus ant Mortgedžių

KASDIEN MOKINKIS SAVO KALBOS
Paruošė J. O. Š.

žodžių Studija. Vartok žodį tris kartus ir jį išmoksi. Padaugink savo žodyną, išmokdamas kasdien po naują žodį.

Aiškėti — to clear up: — "Daugiau faktų susidarant, viškas pradėjo aiškėti." Artyžodis: aušti, švisti, skaisėti, šviesti, spindėti, spinduliuoti, blizgėti, tvaskėti, žerėti, mirgėti, žibėti, žybėti, užžiebtį, kurti (ugni), kibirkščiuoti, pirkšniuoti, raibinti.

Aišklybė — clearness, distinctness: — "Žmogui besišviečiant, jam vis didesnė prisistato aišklybė gamtos prajovus suprasiti." Artyžodis: plynuma, ryškuma, šviesa, skaislybė.

Aiškinti — to explain: "Geriausiai vaikus mokia tas mokytojas, kuris netingi jiems nesuprantamus dalykus aiškinti." Artyžodis: kvotinėti, nagrinėti, gvildinti, lukštenti.

TARKA

TARKAINIAI

Plečkaitis labai lengvai galėtų savo tautos didvyriu tapti: lai pakelia maištą prieš Pilsudskį Vilniuje su savo "emigrantais" ir atiduoda Vilnių Lietuvai.

Vėl tautos misterija: kas su nervino karininką Petruiti? Rygr sako, kad šampanas; Eltas sako, kad rupestis del Lietuvc.

Pilsudskis Voldemarą išvadi- no "bepročiu", o vienok kulvartoms dumia į Genevą teisin- tis prieš to "bepročio" argu- mentus. Tam tikslui net naują fraką pasisiuvo.

Ar ne keista: Maskvos "Pra- vda" sako, kad nors ir ne- sutinka su "fašistine" Lietu- vos valdžia, bet karštai ją re- mia jos kovoje už nepriklausomybę prieš Lenkų užmačias, o "draugas" Kairys, Lietuvos

socialistų vadas, gyvendamas Kaune ir misdamas Lietuvos duonele, sako: "mes neremsime Voldemaro pastangų Genevo- je."

Visos SLA. kuopos balsuo- ja kick drutos nominacijose ir gamina nemažą "surprise" lau- kiantiems.

Voldemaras kai Sharkey: kur tik išsijudina, ten Ameri- konų laikraščiai špaltas rašo.

Priviliojo motušę tošėlė: Komaras visgi risis su Ganso- nu.

Sandariečiai Lietuvos klau- sime tiek nuprogresavo nuo pra- džios 1927 metų kiek tas šuva, kuris važiavo ant apatinio gir- nų akmenio.

"Rusija Lietuvą išgelbėjo," sušuko "Nelaisvė" aną dieną; o mes vis manėme, kad Lietu- vos vienatiniais gelbėtojais esą mūsų lietuviškieji komunistai.

PLEČKAITIS IR CO UŽIMA KAUNĄ IR LIETUVĄ. (IŠ LIET. LAIKRAŠČIŲ AMERIKOJE)

PLEČKAITIS: — IDEJOS DRAUGAI PAREMKIT! TEGYVUOJA DEMOKRATIŠKA-POLSKA. MIRTIS LIETUVAI, DOLOI KOVNO IR FAŠISTI.

KELEIVIS: — PANI! BRACIE DAR PASTUMKIM IR NEBUS NEI KAUNO NEI LIETUVOS NEI FAŠISTŲ; BUSIME TIK MES.

NAUJIENOS: — STUMKIT NESTENĖJA, KAUNAS TUOJAUS PULS IR IVYKS DEMOKRATIŠKA TVARKA BANKŲ PASIDALINIMAS.

SANDARA: — KVAR, KVAR... TAI MANO NUOPELNAI, JEI NE MES VALDŽIOJE, TUGUL ŽUŅA, KVAR, KVAR...

LAISVĖ: — TUOJAUS PULS, KAUNAS IR BURŽUIŠKA LIETUVA, O PASKUM, SOVIETAI PULS LENKUS IR IVYKS RAUDONAS ROJUS ANT ŽEMES, OT J-T-VAI-MAT, BUS GYVENIMAS!

VISI SUTINKA

NORS politiškai, ekonomiškai, tautiškai ir darbininkų klausime lietuvių nuomonės skirtingos ir nesutinka, bet, kaslink NAUJOKŲ CIGARŲ gerumo, tai nėra partijos, nes visi sutinka, kad CIGARAI yra geriausi ir juos myli rukyt ne tik lietuviai, bet ir sveitimačiai po vardu JONO-JOHN'S CIGARS po 10 centų arba Petro ir D. L. K. VYTAUTO po 15 centų, tai faktas. — p. S. REIKAUSKAS, 214 Schuykill Av., She- nandoah, Pa. tuksantais parsitraukia ir kaipo Agentas pasekmingai pardavi- nėja. Rašo "Jūs cigarei labai patinka ir visi juos giria."

JOHN T. VAITEKUNAS, 670 N. Main St., Brockton, Mass., jau penktas metas pardavinėja ir nuolatos į savo didelę krautuvę gabena.

J. BALSEVIČIA, 51 Sheridan St., Wilkes Barre, Pa. ir WALTER A. MESKUNAS, Scranton, Pa. tuksantais gabena ir parduoda. O pil. L. G. NATKEVIČIUS, 41 Green St., Waterbury, Conn., rašo: "J. Naujoke, nu- sipirkau nuo Agento S. SENKAUS, 21 Edward St., jūs cigary, tai jie man labai patinka ir kostumeriai mano krautuvės juos giria."

DAUGYBĖ ŽMONIŲ BROOKLYNE ir kituose miestuose taip kalba ir rašo, dėkavodami už išdirbimą gerų cigary. Todel geriausiai Viengentiai savo miestuose nuo biznierių reikalaukite viršpaminėtai vardais Cigarų Resto- racijoje, Užeigose, Storuose, Klubuose ir pas Barberius, kad peristikintų ir už laikytų tuos, vietoje trusų ir sveitimačių cigarus. Mes visur prisijunčiam per pašta ir lėšas apmokame, o rukysit ir džiausitės. — Adresuokit —

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ

267 DIVISION AV., BROOKLYN, N. Y.

NAUJIENA LIETUVIAMS

Užlaikome Naujos Mados Gražią VALGYKLĄ-RESTAURANTĄ

Ivairaus stiliaus gerai pagamintų val- gyklų galite pasirinkti sulig savo skoniu. Daug skirtingų rūšių šviežių daržovių valgyklų, pritaikytų jūsų apetitui, rasite pas mumis!

Yale Restaurant

540 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Lorimer ir Union gt.)

Sav. Walter B. Ambotas ir Velicka

Tel. Stagg 9685

MILIONO DOLARIŲ SALĖ

PUIKIAUSIA BROOKLYNE VIETA

Baliams, Vestuvėms, Vakarieniems, Vakarieliams, Prakalboms, Koncertams ir Banketams.

Draugios, pavieniai ir rengimo komisijos visados maloniai gaus pilnas informacijas pas—

MILLER'S GRAND ASSEMBLY

The \$1,000,000 Ball Room

318 GRAND STREET Cor. Havemeyer St. BROOKLYN, N. Y.

Tel. #320 Greenpoint Telephone 7867 Main

GRABORIUS JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakalniausių. Parsamdo karietas lai- dotuvėms, veselijoms, krikščionoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršni minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o būsit užganėdinti

231 Bedford Ave. OFISAI: 264 Front Street BROOKLYN, NEW YORK

CHICAGOJE LITERATISKA REVOLIUCIJA

Rašo Vienas iš Vaikų

Sio miesto burmistras Thom- sonas susirupino pro-angliška literatūra ir pradėjo deginti knygas iš viešų knygynų, kur knyga tik atsidavė kvapu bri- taniško surio, tuoj švyst ant krosnies!

Tuomi susidomėjo ir vyriaus- is raudonosios seminarijos rek- torius, ant 18 gatvės ir Hal- sted St., kad Lietuvių rašyba būtų gryna lietuviška ir su no- siniais akcentais. Tai reiškia, kad žėdnas žodis tikty pagal rektorius nosies. Delto pabu- go visi klerikai ir žėdnas pra- dėjo dėti akcentus prie žėdnos raidės, palyginęs sulgy savo no- se.

Bet, nelaimei, tarpe auklėti- nių daug atsirado kacapiškų nosių. Tos kacapiškos nosys, del parankumo į Maskvos kan- didatus, gana reikalingos; o ka dangi sakiny sulgy nose, ir pe- reina per nosį, tad ir palieka tikru kacapišku, ir lietuviški ak- centai išsitiesė pagal nosis.

Tad vyriausis rektorius gana kėbliam padėjime ir nežino, kas daryti: ar nosis nupjaus- tyt, ar akcentai pakeisti pagal nosis. Delto šį klausimą pave- dė išrišti Padaužių Komitetui, o patš komitetas pasijuto dar kėblesniame padėjime; mat, jei prisieitų keisti nosis vietoj ka- capiškos į lietuvišką, tad iš anksto žinoma, kad nustoja tei- sių buti kandidatu į Maskvos monastirą ir ištikimos tarnys- tės komunai.

Dabar visoki ekspertai tyri- nėja ir duoda išpėjimus rau- donųjų seminarijos direkto- riams, kad visus savo auklėti- nius siųstų pas Swiftą ir Armo

ra, pasirinkti nosių; nes stok- yarduose kasdien daug gyvunų persiskiria su gyvenimu ir no- sim. Tad galima būtų pasirinkti tinkamų nosių ir papai Gri- gui išvengti kėblumo.

IŠ LIETUVOS

Skuodas. Mokytojas Bitlier- msi kada nors laikys paskaitą iš visuomenės neveikimo.

— Priė Valstybinės degtinės parduotuvės buvo prisegtas skelbimas, jog bus paskaita: — "Kodel mes skurstame ir kame išeitit," Priežastis ir išeitit ne- toli!

— Kadangi visos kairiosios ir dešinosios, augstosios ir žė- mosios, politinės ir nepolitinės organizacijos, kurių Skuode priskaitoma 26, užmigo ir nie- ko nebeveikia, projektuojama įsteigti vieną galingą "Palai- minto latro Dyzmos Zokono" draugiją, kuri sujungs visus į kruvą.

— Spaktyva

KUR KIETAS, O MINKŠTAS

Amerikoje kietas audeklas labai brangus. "V." 126 nr. sa- ko: "Knygnešio II tomas mink- štu viršeliu kainuoja 1 dolaris ir 50c., o kietu viršeliu 20 dola- rių. O pas mumis Lietuvoje, kas kietesnis, tas pigesnis. Pa- vyzdžiui: Obuolis kietas — ne- perkamas; mėsa verdama, kad būtų minkšta. Tarkos Kiaušinis

VIETINĖS ŽINIOS

— Agentai "Lenkų Balso," kuris prisijunčiamas iš Rygos, labai skundžiasi, kad biznis vi- sai šlektas. Net ir Juozas visai nusiminęs.

— Buvo pradėjęs organizuo- tis Plečkaičio batalionas, bet negalima gauti pulkininko: visi kandidatai užgėrė net kelioms savaitėms.

— Maskvos brostvininkai šau- kia rekolekcijas, patuštinimui savo vierniesiams kišenių. Mat ateina kalėdos ir brostvinin- kams reikės visai atatinkamai celebruoti Trockio tautiečio gimtadienis.

— Prieš-Vištinės Tarybos va- das vakar pulruimį po stalu nuvirto ir dar šiandien namo nesuširenka.

ATSILYGINO

Pranas gavo laišką nuo drau- go be paštos ženklelio ir turė- jo užsimokėti 4 centus. Laiške buvo parašyta: "Mielas drau- ge: Esu sveikas kaip ridikas, linksmas ir patenkintas. Kaip tu? — Tavo Juozas."

Pranas nusipjovė, nuėjo, gavo tokį akmenį, kokį vos pā- kelti galėjo, įvyniojo gražiai į popierą, įdėjo į dėžę ir pasiun- tē ekspresu collect, neapmokė- jės persiuntimo, su sekančiu prierašu:

"Štai koks akmuo man nuo širdies nusiritō, kada išgirdau,

SKAITYKITE IR PLATINKITE "VIENYBĖ"

NORINT TURĖTI SKANIA IR PASEKMINGA VAKARIENE, VARTOKITE

"VARPO" Keptuvės DUONA

Kad tave visi taip godoj? Mane vien sausais šiaudais šė- ria, O tau, rods, grynus grudus beria, O ir nedirbi, regis, suvisai?" Taip klausinėjo Asilą mus' Jautis.

O Asilas atsiliepė rimtai: — "Mat, aš esu svetima-tau- tis!"

Deja, dažnai taip yr', kad sve- timtautis, Nors būtų Asilas — gyven' ge- rai. O Musiški, nors dirba jis kai Jautis, Vis spaudžia sielvartai-vargai.

VARPAS BAKERY

A. M. BALCHUNAS, sav.

54 Maujer St., TEL.: STAGG 6533 B'Klyn, N. Y.

LOTŲ SAVININKAMS SVARBU!

NELAIKYKIT TUŠČIAIS SAVO LOTŲ, NES DAUGEL NUOSTOLIŲ TURIT!

Batvins Brothers apsiima pastatyti namus ant jūsų lotų Brooklyno ir New Yorko apielinkėse visokio didu- mo, kokie tik yra pageidaujami, pigiaus negu kas kitas, gerai ir greitai.

Perkam lotus ir mainom ant namų. Taisom se- nus namus už prieinamą kainą, padarom kaip naujus.

Reikalą turint, minėtai dalykais kreipkitės ypa- tiškai ar per telefoną, o susitarkysim prieinama kaina.

BATVINIS BROTHERS

10739 - 115th ST., RICHMOND HILL, L. I. TELEFONAS: CLEVELAND 5654.

Naujoi Puikiausioj Fotografijū Galerijoj Padaro Gražiausius PAVEIKSLUS

Rapolas Kruch'as FOTOGRAFAS

65-23 Grand Ave. Maspeth, L. I. Tel.: Juniper 7646.

ANTANAS TAČILAIŠKAS

Savininkas

Lietuviškas Restoranas ir Susirink. Svetainė

Čia galite gauti tinkamus valgius, gerai pagamintus ir už prieinamą kainą. Taip pat pasirendavoti svetainę susirinkimams, vestuvėms bei kitokioms apeigoms.

999 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Telefonas Stagg 3922

LIETUVIŠKA AKUSERKA

Marijona Tamkienė

Prie palagų ant pareikalavimo dieną ar naktį, taipgi nedėdie- niais. Darbą atlieka atsakančiai už prieinamą kainą.

138-31 LLOYD RD. (Otto Place) JAMAICA, L. I. Telephone: Republic 6233

Tel. Greenpoint 7831

LIAUKUS FOTOGRAFAS

Fotografijos imamos yra visada, dieną ar naktį, nėra skirtumo. Šiuomi pranešu, kad ir automo- bilius parsam- dau del vestu- vių, žėrmėnų ir taip visokiems p a s i v a ž i- nėjimams. Ka- rai naujausios mados.

Reikate kreip- kitės sekančiu adresu:

214 Bedford Avenue (tarpe N. 5th ir N. 6th gatvių) Brooklyn, N. Y.

KUR VEDA SOCIALISTŲ-SANDARIEČIŲ VEDYBOS?

(Pastebėjimai iš šalies).
Rąšo Zcm. Ant.

"Vienybė" nr. 142 eina straipsnis "Krokodilus ir Socialistai. Ten autorius nusako, kaip mūsų socialistai, apsižioję Markso teorijas, ir tas krokodilus virvę, draskosi ir keikia Lietuvai, kad ji nscileido Markso teorijų įvykdinti ir ją suinternacionalizuoti.

Kiek socialistams rūpi lietuvių vystė ir Lietuva, pakanka prisiminti p. P. Grigaičio pareiškimą Amerikos Lietuvių Visuotiniame Seime, Brooklyn, N. Y., 1914 m., kai tapo perskaityta rezoliucija Lietuvių Nepriklausomybės (tuomet autonomijos) reikalui. Perskaičius tą rezoliuciją, p. Grigaitis išėjęs ant pagrindų, socialistų vardu ir karštai pareiškė: "Socialistai niekam nereikalavo, nereikalauja ir nereikalauja autonomijos. Todėl mes, socialistai, balsuosime prieš skaitytą rezoliuciją."

Į šią pareiškimą, stojęs prieš scimo dalyvius Dr. J. Šliupas, Tautininkų vadas, paklausė socialistų: "Pcnai socialistai, jei tik tiek jums Lietuva terupi ir net su tokiais mintimis, kaip čia pareiškėtos, pribuvote, tai kogi mes čia susi važiuavom?"

P. Grigaitis nuo pagrindžių

atsakė į Dr. J. Šliupo paklausa sėkamai:

"Tokia mūsų, internacionalo, programa. Musų, socialistų, ištikinimas. Nuomonės, ištikinimas, yra ne pantaplai ir todėl mes jos nemainysim."

Po šito pompastiško p. Grigaičio pareiškimo, kalbamoji Lietuvos rezoliucija ir tuo vardu kurimas Lietuvos fondo, socialistų ir jiems pritariančių balsais tapo atmesta. Atmetus Lietuvos Nepriklausomybės rezoliuciją ir kurimą tuo vardu fondo, vargais negaliais sulipydyta šelpimo Fondas, — tai yra pilvo reikalas, ir tai su dviem kasininkais — įleidžiant socialistų kandidatą. Po to tai Dr. J. Šliupas, tautininkų vadas, pareiškė, jog tautininkai šiuo metu haigia bendro seimo sąsą ir susirinks atskiroje vietoje.

Jei prie tų "nuopelnų" dar pridėsime, jog socialistai ne tik kad patys nepirko Lietuvos Paskolos Bonų, bet dar visais būdais agitavo visuomenę jų ncpirkti, šaukdami "Lietuvai — nei centas!" Tad ir gaujame pilną įmatymą jų "besirupinimo" Lietuvai.

Dabartiniai jų šauksmai dėl Lietuvos yra tai čigoniška jų laikraščių biznio taktika. Socialdemokratams Lietuva ne-

rūpi ir ne dėl Lietuvos jie sielojas. Tą patvirtino ir jų vienminčiai Lietuvoje p. Čepinskis, švietime ministeriaudamas. Ir dabar kitas jų Markse brolis — Plečkaitis, nueidamas Lietuvos išdaviku pas Lenkus.

Akyvaizdoje minėtųjų faktų, nėra jau reikalo daugiau ką kalbėti apie socialistų besirupinimą Lietuvai.

Palikę socialistus, dabar klausiamie viešai "Sandaros" ir sandariečių: Gerbiamieji, kienc gi rolę jus vaidinate? Koks reikalas nuvedė pp. M. J. Viniką ir S. E. Vitaitį ant vieny pagrindžių su p. P. Grigaičiu, koliotiesi ir keikti Lietuvą ir esamą jos vyriausybę? Kokiais išskaitliavimais p.p. A. B. Strimaitis (naudodamasis tuo, kad buvo Sandaros pirmininku) su K. J. Paulausku (sektorium) nuvilko Tautinę Sandarą į koalicinį liogerį su socialistais, ir kokiais tikslais iš Lietuvos liaudininkų produktas, p. "išsilengvintojas" Pronckas, importuotas Amerikon prie "Sandaros," kurią šiandien jis pilnai jau pavertė jo paties išrastu pavadinimu savo paties išsilengvinimo vieta, kai tuom pat kartu, be "išsilengvintimo Pronckaus," buvo atatinamų žmonių ant vietos, Amerikoje, "Sandaros" vedimui?

Kokiais tikslais "Sandara," po Gruodžio 17 d. praėitų metų buvo panaudota sukurstymui mūsų vietos visuomenės prie protestų prieš esamą Lietuvos vyriausybę ir kokiais tikslais po šiai dienai tebevaroma "Sandaroje" siundymas vieny prieš kitus (tautininkų prieš tautininkus) ir ardymas vietos mūsų visuomeninio gyvenimą? Pasisakykite viešai, ponai in-

NAUJI RAŠTAI

Sveicos Spinduliai. Aforizmų ir parodoksų rinkinys. K. Samajauskas. Kaunas, 1924. Pustl. 85. Kaina 30c.

Autorius, p. Samajauskas, šią knygutę sutaisęs iš įvairių šaltinių, surinkdamas didžiųjų žmonių išsitarimus, gudrybes, priežodžius, ir tt. Tai savo ruožis vadovėlis rašytojams, kalbėtojams, redaktoriams, etc., kurie tik nori savo kalbą ar raštą padailinti kilniais posakiais ar aforizmais. Kaip tokią, knygutę pas mus rodos tėra dar pirmoji ir labai sveikintina.

Išleista jau senokai, tik dabar autorius išsiuntinėja redakcijoms recenzuoti ir platinti Amerikoje. Mes iš savo pusės šią knygutę gyvai patariame kiekvienam literatūros ar visuomenės darbuotojui pasipirkti. Autoriaus antraštas: Kazys Samajauskas, Daukanto g-vė 18, Kaunas, Lithuania., (arba paduoti užsakymus "Vienybėms" knygynui, prisiuñčiant 30 centų).

TIKRAI PAŠALINA SKAUSMĄ

Kentėtojai dėl aštrių, tarsi peilio skausmų, atspūsių, erzinančių, nuolatinių skausmų, su kuriais susištį inkstų priepuoliai ir kepenų negalės, gali rasti pagalbą naudojant Johnson's Red Cross Kidney Plaster. Jis teikia beveik umią pagalbą nuo baisių skausmų ir tikrai padės kitoms gyduolėms, kurias jūsų daktaras jums prirašys.

Johnson's Red Cross Kidney Plaster negali būti laikomas kaip gyduolė bile kuri žvilgsniu dėl šių organinių netvarų — Jūsų gydytojas tame tur but įsitikinti ir jo gyduolės naudojamos savo keliu.

Plasteris šildo ir švelnina ir jo gyduolės būrinai tur persisunkt per odą tiesiog į apimtas vietas. Buk tikras pareikalaut Red Cross Kidney Plaster su raudona flanelė užpakaly. Visose vaistinėse.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes lūšame nuo lūšio gėlimams reikalus idomius dūstančius motinoms ir motinoms jaunų kūdikų.

Kūdikų aprūpinimas ir pūnėjimas yra dalykas gyvos svarbos dūmynai ir tautai ir mes juočiam, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai lūš tarpais atvirai ir lūšat pūrgilinti.

STRIPSIS 48
Atimant nuo Krutų

Abelnai kalbant, kūdikį nuo krutų reikia atimti tarp devinto ir keturiolikto mėnesio. O nekurius sąlygos gali priversti dar ankščiau. Pavyzdžiui, išsenka motinos pienas. Arba vėl, oras gali turėti ant laiko įtakos. Nėra patartina atjunkti karštame ore, jei nėra svarbios priežasties.

Atjunkti reikia pamažu. Tada kūdikis lengviau prisitaiko prie kito maisto. Galima protarpiais krekerių arba koštelės. Tas prigelbsti junkimui. Atmink vieno, kad kūdikis dar negali pilnai suvirškinti krekmolinio maisto be 18-20 mėnesių. Todėl reikia tokio maisto vengti. Bulvės, pupos ir panašūs maistai turi daug krekmolo ir reikia vengti jo davima.

Pradėjus junkimą patartina pasitarti su gydytoju. Jis žino, kuris maistas tavo kūdikiui geresnis ir pasakys jums.

Brendimo laikas mergaitės gyvenime pastato kiekvieną motiną ant nervų. Tai rūpestingiausias laikas mergaitės gyvenime. Tai laikas, kada visos jos pažvalgos yra keistame stovy, kurios pamatas gludi fiziologijoje. Tai laikas kada jos sveikata turi rūpėti. Jos sveikata šiame laike ypatingai priklauso motinos rūpestiui. Kiek viena motina turi rūpintis ir stiprybę pirm laiko kad ji galėtų lengvai pereiti šią laiką.

Tinka jis netik kūdikiui, bet yra geriausias maistas nedapenėtam vaikui. Stebėtinai eksperimentai daryti tarpe mokyklos vaikų parodė, kad vaikai penči su Eagle Pieno vidutininkai įgavo 7 svarus daugiau svorio negu paprastu pienu penimieji. Sek savo vaiką atydziai. Dažnai pasverk. Atmink, kad nedapenėtas vaikas visados sveirama mažai. Jaunam vaikui reikia duoti du šaukštu Eagle Pieno kasdieną atmiežto su trimi čvertimi puodelio šalto vandens. Duok paryčiaus arba po pietų. Senesni vaikai dažnai ji labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunkomis, arba suplaktu kiaušiniu.

Skaityk Atydziai šitus straipsnius kas savaitė ir pasidėk atėičiai.

D'ALVAREZ

Populiare Koncertų Zvaigždė, rašo:

"Mano rolė operoj CARMEN reikalauja nuolatinio cigaretų rūkymo. Ilgi metai išbandymų galutinai man parodė, jog Lucky Strike cigaretai ne tik nekenkia balsui, bet suteikia ir gilų pasitenkinimą, kurio neradau jokiuose kituose cigaretuose, kokius tik kada pirmiau vartojau."

D'Alvarez

Jūs taipgi atrasite, kad LUCKY STRIKES suteikia didžiausio smagumo — Švelnūs ir Malonūs, puikiausi cigaretai, kokius tik kada esate rūkę. Padaryti iš pasirinktinausių rūšių tabako, tinkamai išsistovėjusio ir labai gabiai sumaišyto; o aparty, yra dar ir specialis procesas — "IT'S TOASTED" — ir nei jokio šiurkštumo, nei mažiausio kirpimo lūpų bei liežuvio.

PADARYTI IŠ TABAKO DERLIAUS SMETONOS

"It's toasted"

Nei Jokio Gerklės Erzinimo, — Nei Jokio Kosulio.

KAD GYVENIMAS BUTŲ UŽGANĖDINTAS TURI BUT PRADĖTAS TEISINGAI PER JUMIS

MOTINA iš Cleveland rašo: "Kad ji neturėjo savo krutų pieno del kūdikų, ji išautarino jos gydytojo, j išaugino visus su Borden's Eagle Brand Condensed Pienu. Ji paskiau rašo, kad visi keturi jos kūdikiai yra laimėję dovanas."

Jei jus prikalbėtu motina šią pasakojimą su savo sūneliu ir mesu, pažiūrėkite į šiuos patarimus, kurie padės jums išlaikyti savo kūdikį, taipgi vaikų knygutę ir kitokius idomius literatūros. Paraiškūdas visose vaistinėse ir grosernėse.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York, N. Y.

RESTAURANTAS

Gaminame Lietuviškus, Rusiškus, Vokiškus taipgi ir Angliškus valgius. Kuris nors sykj pribuna pas mus ant pietų, tas pasilieka visados mūsų kostumeriu, nes skaniausi valgiai ir mandagiausias patarnavimas.

POVILAS SAMULĖNAS

802 Washington Street, New York City, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas — šaltis. Jis netik sunkiausias ligas įvaro, bet ir j grabą paguldo. Bet tie, kurie var toja po plačią Ameriką pagarsėjusius URBAN'S COLD POWDERS (Miltelius nuo šalčio), jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už baką apsiginkluok nuo savo nuožmaus priešol

URBO LAX TABS (25 centai už skrynūtę) yra kai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą — vidurių užkietėjimą — kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų.

Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiškų ir kitokių vaistų tegalima gauti gerų pas —

F. URBONAS
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411

KALĖDOS LIETUVOJE

Specialiai vedama Kalėdinė Ekskursija ant laivo OLYMPIC, Gruodžio 9 dieną ir kitais mūsų dedeliais laivais

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
International Mercantile Marine Co.

No. 1 Broadway, New York C. arba pas savo vietinius agentus

HOLLAND AMERICA LINE

Tiesus trumpas kelias per Rotterdamą, j ir iš visų dalių LIETUVOS

Laivai kas savaitę Nepilngistami patogumai Mes prigelbstime gauti reikalingus dokumentus (affidavits). Musų žmonės sutvarko visas smulkmenas, ir keleviams rūpinamėnisi nuo pradžios kelio iki pabaigos. Kainos ir laivų tvarkraštis pasiunčiamas paprašius. Rezervavimui ir informacijų deli rašyk bile vietiniam agentui, arba HOLLAND AMERICA LINE 24 State Street, New York.

GARSINKITĖS "VIENYBĖJ"

PARSIDUODA!
PER 30 METŲ ĮDIRBTA DANTISTO VIETA
su pilnais įrengimais, su gražia, poniška stuba iš 14 kambarių, gaspadorystės būdinkais, daržu, sodu, viskas geriausiaje tvarkoje, ant didelės gatvės.
Kreipkitės:
ZAHNARZT DR. HAHN
KLAIPĖDA
Liepojos gatvė, Nr. 22

Į ir IŠ LIETUVOS PER BREMENĄ Didžiausiu ir greičiausiu Vokiečių laivu COLUMBUS arba kitais laivais šios linijos PUKIUS TREČIOS CABIN - PAVIENI KAMBARIAI NORTH GERMAN LLOYD 32 Broadway New York

SVEIKATA ir DUONA

Kodel lietuviai yra sveikiau ir stambiau žmonės? — Delto, kad valgo tikrų miltų, "lietuvišką" duoną, kurioje, kaip moklininkai išrado, yra pilnai taip vadinamų vitaminių — būtinai reikalingų žmogaus sveikatai. Geriausią Lietuvišką Duoną ir Kėksus, pyragaičius vestuvėms ir kitiems pokiliams kepa: KEPTUVĖ "GARSAS" W. Masiulevich ir A. Shruskis (savininkai) 64-66 SOUTH 2ND STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 2876 — Siunčiam ir į kitus Miestus —

BUČERNĖ HUMBOLDT PROVISION CO., INC.

248-250 Humboldt St. (tarpe Stagg ir Ten Eyck St.) Brooklyn, N. Y. (Tel. Stagg 4030)
DIDELIAUSIAME PASIRINKIME PIRMOS KLESOS MĖSŲ

Jautienos, Avienos, Kiaulienos, Jaunų Paršiukų ir Įvairios Paukštienos. — Taippat Rukytų Mėsų. Geriausių Dešrų, Kumpių ir Skilandžių
Kaip vietiniai, taip ir iš apylinkių, esate širdingai kviečiami atsilankyti į mūsų modernišką mėsinyciū-bučernę ir persitikrinti mėsų gerumu ir bučernės švarumu.
Antanas Mikalauskas ir Bronius Garilauskas (Savininkai)

ĮSISENĖJUSIAS VYRŲ-MOTERŲ LIGAS Pasekmingai Gydau Moderniškais Mokslo Budais

PARODAU GREITAS PASEKMES visose formose nervų, odos ir kraujo suirimų, odos išbėrimų, įsisenėjusių žaizdų, nervų silpnumo, inkstų ar šlapimo suirimų, raumatizmo, hemoroidų, fistulų, ištinusių liaukų, ar kitokių pilvo, vidurių, žarnų ligų. Iširtiu kraują ir pasakau tikrą jūsų stovį.

MANO KAINOS PRIEINAMOS ir asmeniškai prižiuriu kiekvieną sykj atėjus. Kraujo tyrimas Wassermano sistema ir kemiška analizė šlapumo, X-spin-dulių kvotimas.

Pasitarimas ir Patarimas Dykai
DR. ZINS
Specialistas
110 EAST 16th ST. N. Y.
Tarpe 4th Ave. ir Irving Place
Valandos: 9 8 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis: 9 iki 4 po pietų.

Tel. Stagg 0783 Notary Public

Juozas Levandauckas GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo, parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir Persitikrinkite

107 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Brooklyno ir Apylinkės Žinios

"Vienybės" Adresas: 193 Grand Street, Brooklyn, New York. Telefonas: Greenpoint 2427

LIETUVIŲ MASS-MITINGAS IR REZOLIUCIJOS

Nors lietus lijo per visą dieną ir vakare iki vėlai, bet Lietuvių rengtasis Klasčiaus salėje (Maspeth) mass-mitingas ir artistų vakarėlis įvyko su geromis pasekmėmis.

Vakaro vedėju buvo p. J. J. Bačiūnas (kuris yra svečias iš Michigan valstijos), o sekretorium — J. O. Širvydas. Programas buvo išpildytas sekamai:

1. Vakara atidaro J. O. Širvydas, paaiškindamas, jogei šis susirinkimas yra sukvietas ant greityjų susidariusio Lietuvių bendrojo Komiteto, kurian jėgo vietas Lietuviai veikėjai ir čionai dabar viešinti artistai: Vanagaitis, Pilka, Jozavitas ir ponai Bačiūnai. Tikslas: apkalbėti dabartinę Lietuvos padėtį ir rezoliucijomis pa-

remti Lietuvos skundą prieš Lenkiją Genevoje.

2. Vakaro vedėjas p. J. J. Bačiūnas pasako trumpą prakalbėlę, ačiudamas, kad jam, kaippo svečiui, teikta garbė vesti mitingą. Toliau jis veda programą.

3. Art. Mikas Jozavitas skambina pianu dailių muzikos gabalėlių.

4. Art. St. Pilka deklamuoja iš Šekspiro tragedijos, rolėje Bruto.

5. Vėl Pilka sako juokingą monologą "Maudyklėse."

6. Art. A. Vanagaitis (lydimas pianu Jozavito) dainuoja komiškas dainas: "Leiskit iš Tėvynės," "Barbora" ir "Apie Sarkį" (naująją).

7. Kalba Lietuvos Gen. konsulo pavaduotojas, p. P. Daužvardis. Jis savo kalboje įrodinėja, kaip dabar Lietuviams reikalinga yra visų partijų vie-

nybė ir parama Lietuvai, kad byla dėl Vilniaus Genevoje laimingai išeitų. Jis nurodo, kad net Rusija, kuri valdžios formai nepritaria, bet labai rupinasi, kad Lietuvos byla naudlingai Lietuviams išeitų.

8. Kalba buvęs Lietuvos Gen. Konsulas, p. H. Rabinavičius, kuris tokioje pat dvasioje įrodinėja, kad dabar Amerikoje kas Lietuvis turi stoti užpakaly Lietuvos Delegacijos Genevoje. Lietuvos padėtis, sako, yra labai rimta. Gal niekuomet taip nebuvo rimta, kaip dabar. O Lenkai — sako — p. Rabinavičius — savo bylą moraliskai jau prakišo. Prakiš ją ir faktinai.

9. Kalba "Vienybės" Redaktorius, J. O. Širvydas. Jis trumpais žodžiais liečia dvi fazes — vieną: Lietuvii sunkiā ir būtina reikalingā kovā del savo sostinės Vilniaus (be kurio

Lietuvos busena negalima); antra — kaip dabar reikia visom Lietuvii partijom sudaryti bendrą frontą. Pabriežia, kad šis mitingas daro Brooklynui kreditą, nes trys vietos laikraščiai sutartinai jį skelbė, ir rėmė.

Kalbos pabaigoje p. Širvydas perskaitė rezoliucijas, kurias publika rankų pakėlimu priėmė vienbalsiai.

10. Pirmsėdis, p. Bačiūnas pakviečia dar p. J. P. Mačiulį pakalbėti. Jisai sako esąs kalbėti nepasiruošęs, tačiau pakalbėjo keletą žodžių karštai ir patriotingai, visai atatinkamai vakaro dvasiai.

Užbaigoje parinkta aukų apmokėjimui lėšų siuntimui kabeliu rezoliucijų į Tautų Sąjungą. Rinko p-lė A. Žarskaitė ir U. Bacevičienė. Surinkta viso labo \$27.57.

Dar ant galo padeklamavo art. Vanagaitis. Publika visiems artistams ir kalbėtojams nuosirdžiai plojo delnais.

MASS-MITINGE PRIIMTOS REZOLIUCIJOS

I.
Secretary General
League of Nations
Geneva.

Mass-meeting held December second 1927 on behalf of 50,000 American Lithuania residents of the States of New York, New Jersey, unanimously resolve, respectively request the League to earnestly consider Lithuania's rights to its capital Vilna invaded by Poland under the cloak of ambitious general Zeligowski. This violent act was in its time vigorously condemned by the League who demonstrated sincere desire to amend the injustice and restore Vilna to Lithuanians, but unfortunately heretofore failed to settle the problem. Putting our trust in the ability of the League and the great principles professed by it, we profoundly believe that the League will not fail to solve the outstanding problem of Vilna, in the spirit of nations adhering to international obligations thus averting the menace to peace in Europe, by enforcing the Suwalki Agreement of October 1920, executed under the auspices of the League by which Vilna remained Lithuanian.

Bachunas, chairman,
Širvydas, secretary.

II.
Lithuanian Delegation
Geneva.

Naujorko, Niudžerzei Lietuvii mass-mitingas. Gruodžio antrą, 1927 m. nutarė remti Lietuvos bylą prieš Lenkiją, reikalauja kovoti už Vilnių be jokiu kompromisų. Reikalavimą pasiunčiam ir Tautų Sąjungai.

Bachunas-Širvydas.

REZOLIUCIJA LIETUVOS REIKALAIS

Didžiojo New Yorko ir New Jersey Lietuviai, savo susirinkime Gruodžio 2, 1927, Clinton Parko Svetainėje, Maspeth, N. Y., apsvartę Lenkijos ir jos talkininkų avanturingus žygius prieš Lietuvą ir aktyvaizdoje stotomo Tautų Sąjungos sprendimui Vilniaus klausimo, nutariame:

1. Protestuojame ir griežtai smerkiame Lenkijos ir jos talkininkų visus agresingus žygius prieš Lietuvą ir piktinamės ta intensyve šmeižimo ir žeminimo propaganda, kuri skleidžiama prieš Lietuvą viso pasaulio spaudoje.

2. Reikalaujame Lietuvos valdžios, kad ji jokiose derybose su Lenkija ir su kitomis valstybėmis ar tarptautinėmis institucijomis niekuomet neišsižadėtų Lietuvos amžinosios sostinės Vilniaus ir visuomet reikalautų Vilnių grąžinti Lietuvai kuotartimiausiu laiku. Amerikos Lietuviai niekuomet nesutiks, kad Vilnius būtų atplėstas nuo Lietuvos ir visuomet visomis išgalėmis rems kiekvieną Lietuvos žygį Vilniaus atvadavimui ir bendrai su visa

Lietuvių tauta stovės už Lietuvą su sostine Vilniumi.

3. Reiškiamo pageidavimą, kad didesniai Lietuvii veikto atsparumui prieš visus Lietuvos priešus valdžia vestų visos tautos vienijimo politiką ir vykintų normalumo padėtį.

4. Šios rezoliucijos nuorašus nutariame pasiūsti Lietuvos Pašiuntinybei Amerikoje, Lietuvos Prezidentui, Lietuvos Ministrų Kabinetai ir Lietuvos bei Amerikos Lietuvii spaudai.

J. J. Bačiūnas,
Pirmsėdis;
J. O. Širvydas,
Sekretorius.

GLOBIECIŲ DOMEI — SUSIRINKIMAS

Gerbiamosios (-ji) Lietuvii Moterų Globos Draugijos narės ir nariai! Pranešame, jogei šį Ketvirtadienį, Gruodžio 8 d. vakare, "Vienybės" Svetainėje įvyks mūsų Dr-jos svarbus susirinkimas. Tarp ko kito bus apkalbėta apie prisirengimą priemų vakarėlio, kuris įvyks Sausio 14 d. 1928 m. So. Brooklyne.

Visos ir visi — meldžiame punktualiskai susirinkti.
K. Širvydienė,
L. M. G. D. Pirm.

PASIMIRĖ p. V. PAUZIENE

Pereitą šeštadienį vakare, Kings County ligoninėje pasimirė p. Veronika Pauzė, žmona "Vienybės" Direktorius ir seno Lietuvii veikėjo, Stasio Paužos. Ji sirgo nelabai ilgai, bet gana sunkiai. Velionės kunas tapo parvežtas į namus, 60 Crystall St., Brooklyn, N. Y. (East New York dalyje), kampas Liberty ir Crystall (elevatorių išlipt — Chestnut St. stotis). Bus laidota po prižiūra graboriaus J. Garšvos šį Trečiadienį, Gruodžio 7 d. ryte, nuo 10 val. iš kun. Remeikos bažnyčios. Iš namų bus išlydėta, kaip 9 val. ryte.

A. a. Pauzėnė, po tėvais Lapskaitė, buvo 36 m. amžiaus. Lietuvii gyvenime atsižymėjo kaip veikli moteriškė. Tarpe kitų organizacijų, ji priklausė Lietuvii Moterų Globos Draugijai ir daug darbavosi našlaičių šelpime.

Gerb. St. Paužai reiškiamo gilios užuojautos, netekus jojo mylimos gyvenimo draugės!
"Vienybės" Redakcija,
Administracija ir Štabas

MIRĖ

Lūcija Milakė, 50 metų, 45 Hudson Av., mirė Gruodžio 1 d., bus laidota Gruodžio 5 d., iš kun. Pakalnio bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Marijona Lynch, 50 metų, 22 Onderdonk Av., mirė Gruodžio 2 d., bus laidota Gruodžio 6 iš kun. Miluko bažnyčios, šv. Jono kapinėse.

Laidotuvii apeigom rupinasi graborius J. Garšva.

Jonas Pultarokas, 192 Brookav Av., Floral Park, L. I., N. Y. mirė Gruodžio 3 d., bus laidotas Gruodžio 7 d., šv. Jono kapinėse. Laidos graborius Radevičius.

Vel. Paltarokas paliko nuliudime pačią ir 4 vaikus.

Ona Bogačiūnienė, 26 metų, 55-38 — 64th St., Maspeth, N. Y., ilgai sirgusi širdies liga, mirė Lapkričio 27 d. ir palaidota su bažnytinėmis apeigom iš kun. Kodžio bažnyčios Lapkričio 30 d. Paliko dideliame nuliudime savo vyrą, tėvus, Kazimierus Tamulynus, dukterę Olgą 8 metų, du brolius ir tris seseris.

Paskutinį patarnavimą teikė graboriai Valantiejus ir Bartaišius.

Antanas Klinga, 38 metų, 257 Kent Av., mirė Gruodžio 4, Cumberland ligoninėje, bus laidotas Gruodžio 6 d. iš kun. Kodžio bažnyčios, 10 val. ryte, šv. Jono kapinėse.

Laidoja J. Levandauskas.

PILĖNAS VĖL RAŠO

Kazys Pilėnas (kuris dabar veikia po pavardę Casimir P. Palmer) gavo visą puslapį šio nedėdienio "Sunday News," kur savo priprastu stiliu papasakoja Amerikonams įdomybių iš dabartinės Lietuvos politikos. Pasivadinęs "buvusiu kriminalės policijos tyrėju" Kaune, Pilėnas išvadina Pilsudskį žmogum tinkančiu ir šv. Elenos salą, kur Anglija patalpino Na poleoną. Pilsudskis yra eks-Lietuvis, kuris garbinā viską, kas lenkiška ir nori suvalgyti Lietuvą. Nors Smetona ir Voldeparas nori Vilniaus, sako Pilėnas, bet kadangi Vilniuje vargiai esą 2,000 Lietuvii, tai negaus. (Ir šiuo tvirtinimu p. Pilėnas nežinia, kam norėjo patarnaut?) Lietuvos armija, o not Pilėno, turi karininkus, kurie, Amerikoniskai tariant, yra "bomai." Taksai Lietuvoje tokie, kad Pilėnas matęs visur kaimiečius basais vaikstant Bet nežiurint tokių "baisenybių", vistiek Lietuviai myli geriau sa vo Nepriklausomoje Lietuvoje gyventi, negu pasiduoti Lenkų globai. Todėl Pilsudskį, norintį Lietuvą pagrobti, reiktų pasodinti šv. Elenos saloje.

Žodžiu, straipsnis parašytas sistema "ir vilkas sotus ir avis čieia."

SV. JURGIO DR-JOS NARIŲ DOMEI

Mėnesinis susirinkimas įvyks 7 d. Gruodžio (Dec.) 1927 m., 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai būtinai turite dalyvauti šiame susirinkime, nes turėsime išrinkti valdybą sekančioms metams. Taip pat reikės išrinkti Komitetą dėl Baliaus, ir daugiau svarbių reikalų turime aptarti.

Sekr. J. A. Draugelis

POLICMONAS NUŠOVĖ LIETUVI PALTAROKĄ

Pereitą šeštadienio naktį, po licmanas Th. Foley, mirtinai nušovė Lietuvii, Joną Paltaroką, 26 metų amžiaus vyrą, kuris angliskai rašėsi: John D. Porter ir tarnavo prie Brown Detective Agency už detektyvą (ši agentura turi ofisą ant Myrtle Av. arti Broadway).

Iš laikraščii apie žuvimą Paltaroko aplinkybes tiek tesužinoma, kad jisai vakare, su savo broliu William ir su Arthuru Balturus, stovėję gatvėje ir prie jų prikibęs minėtas policmanas, klausdamas, ką jie čia veikia. Šie nieko nesakydami, įėję Joe Millerio salianan, 62 Union Av., kur įsekęs ir policmanas. Čionai policmanas buk pamatęs, kad Paltarokas išsiėmęs revolverį su tikslu šauti, todėl policmanas pasiskubė pirmiaus ir paleidęs šuvį, kuris pervėręs dešinį smilkinį Paltarokui ir nuo to šis ant vietos kritęs negyvas.

Buvo manyta, kad policmanas Foley bus baustas už žmog žudystę, bet jau šį Pirmadienį gauta žinių, kad po ištyrimui aplinkybių, jis esąs išteisintas.

A. a. Paltarokas buvo Amerikos eks-kareivis. Gryžo iš karo lauko biskį apduitas (gazaais apnuodytas). Pirmaisiais metais gana gerai darbavosi tarpe Lietuvii politikos reikalais, taipgi organizavime Lietuvos Sargų. Vėliaus iš Lietuvii gyvenimo buvo prasišalinęs ir tik dabar paaiškėjo, kad tarnavo detektyvu.

PAIESKOJIMAI

PAIESKAU savo žvogerio Prano ir Uršulės Pochusky, pirmiaus gyveno Chicago, Ill. dabar nežinau kur. Turii svarbių reikalų. Prašau atsiųskiti jų pačių arba kas juos žino pranešti. *Tratulis, P. O. Box 285, Linden, N. J.* (147)

PAIESKAU savo žvogerio Prano ir Uršulės Pochusky, pirmiaus gyveno Chicago, Ill. dabar nežinau kur. Turii svarbių reikalų. Prašau atsiųskiti jų pačių arba kas juos žino pranešti. *Tratulis, P. O. Box 285, Linden, N. J.* (147)

SVARBU DEL VISŲ

Geras sveikas valgis tai kiekvienam reikalingas. Atidariau valgyklą — restorana kur gaminam lietuviiškus ir amerikoniškus valgius. Ateikit persitiktinti. Ekspertas virėjas.

K. RAUBA
150 Leonard Street
BROOKLYN, N. Y. (148)

PARSIDUODA

PARSIDUODA Saliunas. Šalia yra 4 kambariai: gera vieta: priežastis pardavimo — kita turii biznį. 523 Tannele Ave., kampas Cauty Road. *Jersey City, N. J.* (48)

Telefonas: Stagg 9105

DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
X-Splindulų Diagnosta
221 SOUTH 4th STREET
BROOKLYN, N. Y.
Priešais "Bridge Plaza"
Valandos: 10—12 prieš piet
2—8 po piet.
Penktadieniais ir Sekmadieniais
tik sulgy sutarties

Tel. Greenpoint 4428

Dr. John Waluk
Valandos:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 2 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal susitarimą
161 North 6th Street
Brooklyn, N. Y.

Tel. Mansfield 9319

Dr. Ed. W. Zukauskas
1114 Foster Av.
Brooklyn, N. Y.

Valandos:
1—2 P. M.
6—8 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį

Kaip privačiuoti: Franklin Av. karo parodai ant Park Circle ant Smith St. karo. Valiujant Brighton Beach Linija išsėkit ant Newkirk Avenue

Tel. 0595 Greenpoint.

DAKTARAS
J. S. Misevičius
Office Hours:
8-10 A. M.
12-2 P. M.
6-8 P. M.
270 Berry St., B'klyn.

J. VAITULIONIS, D.C.
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas

331 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 4 iki 8 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais:
Nuo 10 v. ryto iki 1 val. po piet

Tel. Stagg 4409

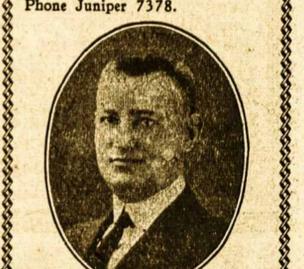
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)

416 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Av., Brooklyn, N. Y.

Parsamdau Dalius Automobilius vestuvėms, krikštyvoms ir kitokiems pokiliams

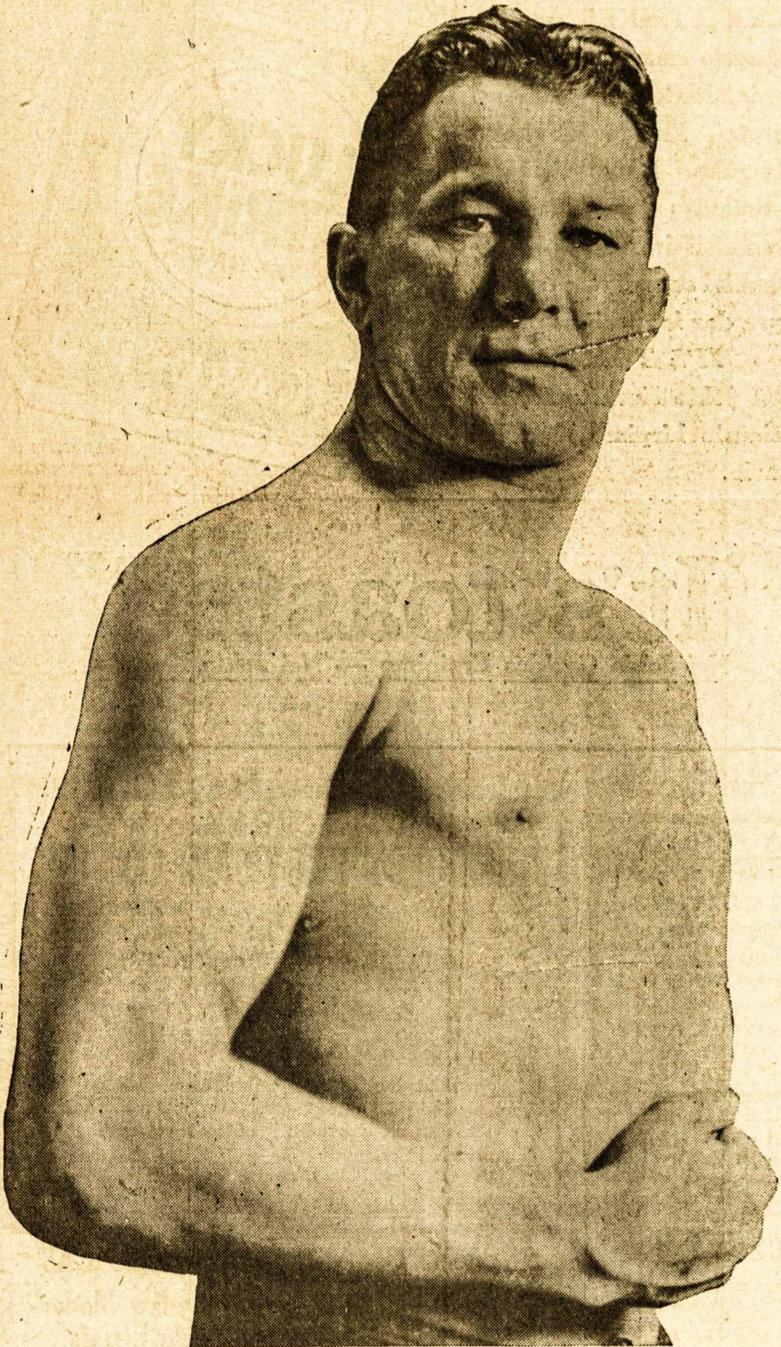
Phone Juniper 7378.

Angell Beliauskas
Laisniuotas Graborius
Pranešimas Visuomeni:

Kas su Angell Beliausku biznį darysit, tai niekadus nesigraudinsit. Aš parengiu su naujausios mados parengimais: duodu viską, kas tik reikalinga dėl šermenių. Per mane gali pasikavot tik už \$150.00. Atei kite ir persitiktinkite. Tai tada pamatysite ir kitiems pasakysite. Manau, kad busite užgandinti su mano patarnavimu.

61-52 Grand Street
Maspeth, N. Y.

JACK GANSON
rasis už Pasaulinį Čampionatą

— su —
JOE STECHER

PIRMADIENY, GRUODŽIO 5 D., 1927 M.

St. Nicholas Arenoje

66-ta gatvė ir Broadway, New Yorke

JACK GANSON, Lietuvii ristiku žvaigždė, sukėlė sensaciją, kada atvyko į mūsų kraštą, savo gabiu darbu, mikliu pasirodymu ir pergalėmis viena po kitai. Dabar jam suteikta gyvenimo proga laimėti pasaulio čampiono diržą, nes šį pirmadienio vakarą, GRUODŽIO 5, jis risis iki pabaigos su čampionu Joe Stecheriu.

Nežiurint fakto, kad Antradienį jis sutarė rintis Brooklyne, New Ridgewood Grove salėje, Jack ėmė ir šitą progą. Jis dvi savaitis nesirito, tik lavinosi, todėl sveikata gerame stovy, ir Jack eina rintis pasitikėdamas laimėti.

Jack Curley, kuris šias ristynges rengia, pamilo Jack Cansoną nuo pirmo pamatymo Brooklyne ir pamatė jame gerą medžiagą į čampionus.

Be jų dar risis keturios kitos stiprios poros: Giovanni Raicevich su Tom Draak. Nat Pendelton su Freddi Meyers, Nino Donaldi su Karl Vogel, Wladek Zbyszko su Regi Siki — juoduku.